

2 RANTAYLEISKAAVAN YLEISET TAVOITTEET

Kirkasvetiseltä Simpelejärveltäpäin katsottuna luonnonympäristö vaihtelevine rantoineen sekä sen merkittävät lintulahdet Siikalahti ja Rautalahti antavat erikoisia haasteita yleiskaavasuunnittelulle. Alueella on paikoitellen rantaan rajoittuvia viljelymaisemia, toisaalla taas jyrkkiä ja kivikkoisia maisemallisesti arvokkaita kalliorantoja sekä lintuvesien alueita ruo'ikkoisine rantoineen.

Sisämaan suunnalta katsottuna taas paremmin nähdään, että suotuisat luonnonolot ovat synnyttäneet Parikkalaan useita merkittäviä kulttuuriympäristöjä. Alueelta löytyy niin kartanokulttuuria, vanhoja talonpoikaiskyliä kuin vuosisadan alun huvila-asutustakin. Kulttuuriympäristö on yhdessä monimuotoisen luonnonympäristön kanssa merkittävä osa Parikkalan identiteettiä. Oikein hyödynnettynä se voi olla merkittävä voimavara kilpailussa matkailijoista ja loma-asukkaista.

Merkittäviä tekijöitä rantayleiskaavoituksessa on luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön tarpeiden yhteensovittaminen Paikallisen väestön tarpeet, alueen viihtyisyys, kalastus ja luonto sekä matkailu ovat merkittäviä tekijöitä rantayleiskaavasuunnittelussa. Myös vesiliikenteen sekä virkistyksen tarpeet ovat vartenotettavia.

Rantayleiskaavan päätarkoituksena on ohjata ja määritellä pääasiassa rantavyöhykkeelle sijoittuva rakentaminen, loma-asutus, ympärivuotinen asutus ja siihen liittyvät kulttuuri- ja viljelymaisemat, matkailu, virkistys, muut yleiset tarpeet sekä luonnonsuojelu ja suojeltavat kohteet. Myös maa- ja metsätalouden sekä niiden liitännäiselinkeinoihin tulee ottaa yleiskaavalla kantaa.

Yleiskaavan tulee selkeyttää rakennushankkeiden käsittelyä ja haja-asutusmaisena ranta rakentamisen rakennusluvut voidaan myöntää pääsääntöisesti yleiskaavan perusteella. Osayleiskaavassa esitettävien tiiviimpien matkailu-, kyläasutus- ja mökkikyläalueiden toteuttaminen edellyttää yleensä osayleiskaavaa tarkempia suunnitelmia.

Yleiskaavaa tulee laatia yhteistyössä maanomistajien, kuntalaisten ja kunnan toimielinten ja viranomaisten vuorovaikutuksessa siten, että kaava tyydyttää alueen maanomistajien enemmistön toivomuksia kuitenkin ympäristö- ja virkistysarvoja vaarantamatta.

**3
RAKENNETTU YMPÄRISTÖ
- NYKYTILA JA TAVOITTEET****Kartta Rakennettu ympäristö ja tavoitteet 1:20 000****3.1. SUUNNITTELUALUEEN HISTORIAA**

Pysyväluontoinen maanviljelyyn perustuva asutus vakiintui Parikkalan seudulle 1200-1400-luvuilla. Ennen vakinaista asutusta alueella oleskeli lähinnä Laatokan suunnalta tulleita eränkävijöitä. Alueen vanhimpina kylinä mainitaan Joukio, Tyrjä ja Koitsanlahti. Vuonna 1500 asukkaita oli jo n. 1 000.

Parikkalan alue kuului vuoteen 1617 asti Novgorod-Venäjään ja Kurkijoen suurpitäjään. Novgorodin kanssa alueen omistuksesta kilpaili Ruotsi, joka rakensi naapurin maalle tukikohdakseen Olavinlinnan v. 1475. 1500-luvun lopulla Parikkalan alueelle muodostettiin Joukion Sammatlammen ja Tyrjän kappeliseurakunnat.

Vuonna 1617 tapahtuneen Ruotsiin liittämisen jälkeen muodostettiin Joukion luterilainen seurakunta, joka sai oman papin v. 1635. 1600-luvun puolivälistä lähtien Parikkala oli Nyborg-niminen kreivikunta, jonka verotulot oli läänitetty ruotsalaiselle sotapäällikölle. Kreivikunnan aikana perustettiin Koitsanlahden hovikartano.

Uudenkaupungin rauhassa vuonna 1721 Parikkala tuli jälleen osaksi Venäjää. Pitäjäläisten kannalta erityisen raskasta aikaa oli lahjoitusmaakausi 1726-83. Muun Suomen yhteyteen Parikkala palasi v. 1812, kun Viipurin lääni liitettiin autonomiseen Suomeen. 1800-luvulla Parikkalan kehitystä vauhdittivat mm. Simpelejärven lasku ja maatalouden yleinen kehitys.

Vuosina 1889-1900 Parikkalaan perustettiin ensimmäiset varsinaiset teollisuuslaitokset, mm. Helenansaaren ja Huotikkalan sahat, huopatehdas ja ensimmäinen meijeri. Rautatieyhteys saatiin vuonna 1906.

Enimmillään Parikkalan asukasluku kohosi 1920-luvun alussa n. 16 000 asukkaaseen. Simpele erosi omaksi kunnakseen v. 1922 ja Saari v. 1929. Kunnan nopea kehitys jatkui 1930-luvulle asti ja väkiluku nousi yli 10 000:n. Viime sodissa Parikkala joutui luovuttamaan lähes 240 km²:n alueen Neuvostoliitolle. V. 1949 väkiluku oli n. 8770.

Ennen talvisotaa Parikkala suuntautui liikenteellisesti ja taloudellisesti Laatokan suuntaan, erityisesti Sortavalaan. Uusi itäraja katkaisi perinteiset yhteydet ja pääväyliksi muodostuivat valtatie 6 sekä oikoradoilla täydennetty uusi Karjalan rata. Myös hallinnossa Parikkala liitettiin sodan jälkeen lähinnä Imatran ja Kouvolan suuntaan.

- Simpelejärven vaiheita

Simpelejärven rannat tarjosivat kivikauden ihmiselle otollisen asuin ympäristön. Mitä vanhemmasta esihistoriallisesta asutuksesta on kyse, sitä voimakkaammin se on sidoksissa veteen, joka tarjosi helpoimman kulku- ja kuljetusväylän ja ehkä tärkeimmän pyyntikohteen. Kalastus säilyi Simpelejärven alueella tärkeänä elinkeinona myös maatalouden vakiinnuttua. 1600-luvun maakirjat osoittavat, että kalastus oli edelleen tärkeä verotuskohde, mutta pääelinkeinona sitä ei kuitenkaan enää harjoitettu.

Pitäjän maatalouden kannalta on Simpelejärven laskuilla ollut keskeinen merkitys. Vielä 1800-luvun alussa Parikkalaa pidettiin köyhänä ja takapajuisena seutuna, mihin olivat vaikuttaneet mm. lahjoitusmaa-aika ja toistuvat sodat. Yhtenä keinona olojen parantamiseksi esitettiin pitäjän suurten järvien laskemista, jolla vähennettäisiin hallanvaaraa ja saataisiin uutta viljelysmaata.

Ensimmäisen kerran Simpelejärveä laskettiin vuosina 1774-81 (n. 1 metri). Toinen, vaikutuksiltaan merkittävämpi lasku suoritettiin vuosina 1830-33. Simpelejärven pinta laski lähes 2 metriä; saman verran laskettiin myös Tyrjänjärveä, Kirjavalanjärveä sekä Rautjärviä. Monet pikkujärvet ja lammet kuivatettiin kokonaan. Uutta viljelysmaata saatiin kaikkiaan 5900 hehtaaria. Näkyvimmat tulokset Simpelejärven lasku tuotti järven itäosissa ja Joukiossa. Järven uudelleen laskemista kaavailtiin useita kertoja 1800-luvun lopulla, mutta hankkeet kaatuivat kerta toisensa jälkeen. Lopulta se toteutui vuosina 1939-45. Kaikkiaan järven pintaa on laskettu lähes 4 metriä.

Paljolti juuri järvenlaskujen ansiosta Parikkala kehittyi niin, että sitä pidettiin esim. Suomenmaateoksessa vuonna 1923 "taloudellisesti vauraana ja sivistyksellisesti kehittyneenä pitäjänä". Paikkakunnan edistyneisyyttä kuvastaa mm. se, että 1920-luvun alussa Parikkalassa oli 15 meijeriä eli enemmän, kuin missään muussa maamme pitäjässä.

Simpelejärven viimeisen laskun yhteydessä syntyi myös kuuluisa Siikalahden lintuvesi Kaukolan kylään. Lahden kuivattaminen nousi esille 1950-luvulla. Hanke oli vireillä vielä 1970-luvulla, mutta siitä luovuttiin yleisen vastustuksen takia. Lopullisesti kuivatushanke hylättiin vuonna 1980.

3.2**RANTARAKENTAMINEN****YHTEENVETO ALUEEN RAKENTAMISESTA**

To- delli- nen- rv (km)	Loma asun- toja ja lupia (kpl)	Erillisiä saunoja kpl	ympäri- vuotisia.- asuntoja (kpl)	rakentamis- tehokkuus mitoitusran- taviivaa kohti (rp /mit rv)	nykyinen rakenta- mistehokkuus koko alueella (rp/tod rv)
270	652	4	202	n.5,0	3,2

Simpelejärven rantavyöhykkeellä on yhteensä pysyviä asuntoja, lomarakennuksia ja erillisiä saunoja 858 kpl, joista rakennuslupavaiheessa on 20 kpl. Rantayleiskaavassa tarkastellaan rakentamista noin 200 metrin vyöhykkeellä ja ko. vyöhykkeellä olevat rakennukset lasketaan mukaan tilan rakennusoikeuteen. Lisäksi kyläalueilla rakentamista tarkastellaan koko kyläkeskuksen osalta.

Uuden rantarakentamisen sijoittamisessa tulee ottaa huomioon sen soveltuvuus ympäristöön. Rantarakentamiseen tulee liittää määräykset mm. rakennuspaikan koosta, rantaviivan pituudesta, rakennusten etäisyydestä rannasta ja soveltuvuudesta ympäristöönsä.

Parikkalan keskustaajama ja Särkisalmen kyläkeskus rajautuvat tiiviisti Simpelejärveen.

Rannoille ja vesiin kohdistettavissa toimenpiteissä on otettava huomioon se, että Simpelejärven vedenpintaa on aikoinaan laskettu ja rantoja on suurelta osin jäänyt vesijättömaiksi ja maatuneiksi ja soistuneiksi rannoiksi. Varsinkin Siikalahdella maatumisen on edennyt kovaa vauhtia.

Monin paikoin rannat ovat alavia, mikä paikoin heikentää käyttökelpoisuutta rakentamiseen. Alueen maaperä on viljavaa ja näinollen sinne sopii myös sen tyyppinen loma-asutus, jossa asukkaat haluavat harrastaa maan- tai puutarhaviiljelyä.

Yksi aluekokonaisuus jossa rantarakentamisen tulisi olla mahdollisimman vähäistä maisemallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen vuoksi, on Koitsanlahden ranta-alue. Sopivia paikkoja rantarakentamiseen löytyy alueelta useita. mm. kyläkeskusten lähialueet. Sieltä löytyy luontevia rakennuspaikkoja sekä osa- että kokovuotiseen asutukseen.

3.3 PYSYVÄ ASUTUS JA SEN TAVOITTEET

Kunnan asutus on keskittynyt nykyisin voimakkaasti keskustaajamaan ja Särkisalmelle, joissa asuu yhteensä yli puolet väestöstä. Haja-asutusalueella asutus on tiheintä Koitsanlahden, Järvenpään, Savikummun, Joensuun ja Rasvaniemen kylissä. Simpelejärven länsipuolella asutus on sitä vastoin harvaa Melkoniemeä lukuunottamatta.

Pysyvän asumisen osalta otetaan huomioon aluevarauksina nykyisten ympärivuotisten asuinalueiden lisäksi niiden laajenemisaueet sekä myös mahdolliset uudet asuinalueet sekä rakennettuun ympäristöön liittyvät hankkeet ja suunnitelmat, kuten kylä- tai ideasuunnitelmat.

Keskustaajaman ja Särkisalmen välistä aluetta tulee kehittää pysyvän asumisen ja palvelujen alueena. Alueelle tulisi ohjata tiiviimpää rakentamista edellytyksenä keskitetty vesihuolto. Rantarakentamisen osalta mitoitusta käsitellään tapauskohtaisesti.

Järvenpään, Melkoniemen, Kannaksen, Koitsanlahden ja Rautalahden kylissä ja niiden lähiympäristöissä tarkastellaan pysyvän asumisen sijoittamista ja kehittämistä ottaen huomioon kunkin alueen erityispiirteet ja tarpeet. Pysyvä asuminen tulisi olla väljempää pientaloasumista, jolla kiinteistökohtainen vesi- ja jätehuolto olisi mahdollinen.

Yksittäinen pysyvä asutus tulisi olla kylien rakennetta tukevaa . Asutusta tulee ohjata hyvien kulkuyhteyksien päähän olemassaolevan asutuksen läheisyyteen .

Ympärivuotisen asutuksen sijoittamisesta ranta-alueelle tulee laatia määräykset, jotka ohjaavat sen sijoittelua, rakentamistyyliä sekä mm. jätevesien käsittelyä.

Pysyvän asumisen sijoittamista saariin, joihin ei ole tieyhteyttä ei suositella

Pysyvää asutusta tulisi keskittää olemassaolevan asutuksen lähelle ja rakentamisen tulisi soveltua ympäristöönsä.

**PYSYVÄN ASUTUKSEN NYKYTILA JA TAVOITTEET
YHTEENVETO OSA-ALUEITTAIN I JA II****Kyläkeskusten alueet /pysyvän asumisen ja palvelujen painopistealueet****A Keskusta-alue/Alue I**

* Keskustaajaman lähialue ja Särkisalmen lähialue ovat potentiaalisia palvelujen, matkailun ja pysyvän asumisen ja virkistyksen keskuksia. Tavoitteena on pysyvän asumisen, palvelujen ja matkailun suosiminen alueella. Pysyvää asutusta voidaan sijoittaa osittain myös ranta-alueelle. Uudisrakentamisen tulee soveltua miljööseen ja arvokkaat ympäristöt tulee säilyttää.

Rantarakentamisen tilakohtaiset mitoitustavoitteet eivät saa estää keskusta-alueen rantojen moninaiskäyttöä eikä käyttömahdollisuuksia matkailuun ja elinkeinotoimintaan, vaan kyseisten alueiden rakentamisen määrä harkitaan suunnittelun yhteydessä. Keskusta-alueen rannoille tulee varata tarpeelliset alueet myös virkistykseen ja veneilyyn sekä vapaamuotoiseen rantautumiseen. Yksittäisissä normaaleissa rantarakennuspaikoissa otetaan huomioon alueen mitoituskriteerit. Kuitenkin yksittäistä loma-asuntorakentamista tulisi rajoittaa.

AT Kyläkeskusten alueet/Alueet I ja II merkitty erikseen

*Perinteiset kyläkeskusten alueet rajataan rantaan koskemaan myös rantavyöhykettä. Alueilla tulee jättää riittävästi vapaata rantaa virkistyskäyttöön. Varsinaiset kyläkeskukset sijoittuvat pääosin suunnittelualueen ulkopuolelle, mutta niillä on vaikutusta myös rantavyöhykkeellä.

Alue I

Järvenpää, mahdollista alueen täydennysrakentaminen väljällä pientaloasumisella.

Alue I

Koitsanlahti, maaseutumaisen kyläalueen täydentäminen uudisrakentamisella siten, että hyvät maisemalliset tärkeät viljelyskäytössä olevat peltoalueet jätetään rakentamisen ulkopuolelle. Kulttuuri- ja perinnemaisema-alueen arvot säilytetään.

Alue I

Melkoniemi, Kyläkeskuksella on vaikutusta rantojen suunnitteluun

Alue II Rautalahti-Kinnarniemi, maaseudun kyläalue, jolle voidaan sijoittaa uutta väljää täydennysrakentamista.

Alue II

Kannas, maaseutumaisen kyläympäristön täydennysrakentaminen on mahdollista.

Em. Kyläkeskusten alueilla

Perinteisen kyläalueen täydennysrakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen rakentamisperinteet ja avoimet ja hyvät maatalousalueet tulee jättää rakentamiselta vapaiksi. Alueella voidaan suosia pysyvää asumista myös rannoille.

AT-1 Kyläalueet /rantarakentamiseen hyvin soveltuvat, osittain pysyvään asumiseen ja osittain loma-asumiseen sekä matkailupalveluihin soveltuvat alueet. Alue I*** Melkoniemen alue, Alue I**

Alueella on jo runsaasti olemassaolevaa pysyvää asutusta sekä hyvät tieyhteydet.

Alueelle voitaisiin sijoittaa tiivistä loma-asutusta, pysyvää asutusta ja esim. matkailupalveluja sekä yhteisranta-alueita. Rantarakentamisen mitoitustavoitteet eivät saa rajoittaa alueen käyttömahdollisuuksia matkailuun ja elinkeinotoimintaan, vaan ko. tapauksissa rakentamisen määrät harkitaan tapauskohtaisesti. AT-1 alueiden rannoille tulee varata tarpeelliset alueet myös virkistykseen ja veneilyyn sekä vapaamuotoiseen rantautumiseen. Normaalisissa rantarakentamisessa otetaan huomioon alueen mitoituskriteerit.

3.4

LOMA-ASUTUS JA SEN TAVOITTEET

Loma-asutusta on suhteellisen tasaisesti koko Simpelejärven alueella. Tiheintä asutus on Kirkkoselän etelärannalla sekä Melkoniemestä Kivijärvensalmeen ulottuvalla alueella.

Loma-asutuksen osalta tavoitteina ovat maanomistajien rakennusoikeuden turvaaminen ja sen osoittaminen mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti maanomistajien kesken lakien mukaisia ympäristöarvoja vaarantamatta sekä loma-asutuksen ohjaaminen siihen soveltuville alueille, joilla on jo loma-asutusta ja myös mahdollisuuksien mukaan olemassaolevaa asutusta ja palveluja tukemaan. Loma-asutusta tulisi ohjata mieluiten mannerrannoille ja rakennettuihin saariin ottaen huomioon tieyhteydet.

Osayleiskaavalla määritellään rantavyöhykkeellä tapahtuvan rakentamisen, pääasiassa lomarakentamisen suurin sallittu kokonaismäärä.

Loma-asutuksen sijoittelussa tulee ottaa myös huomioon, että ranta-alueiden käyttökel poisuus myös yleiseen virkistykseen säilyy.

Uutta loma-asutusta tulee ohjata ryhmiin, jolloin rantaviivaa jää vapaaksi yleisiin tarpeisiin, jokamiehenoikeudella tapahtuvaan ulkoiluun sekä myöskin virkistykseen. Mikäli yhdellä maanomistajalla on yhtenäistä mitoitusrantaviivaa useammalle, kuin yhdelle uudelle rakennuspaikalle ja rantaviivaa on enintään 1 kilometri, tulee tilan ranta-alueesta jättää vähintään 40% rakentamiselta vapaaksi jokamiehenoikeuden mukaiseen käyttöön soveltuvaksi yhtenäiseksi ranta-alueeksi. Mikäli maanomistajalla on yhtenäistä mitoitusrantaviivaa on yli 1 km:n, rakentamiselta vapaata yhtenäistä jokamiehen oikeuden mukaiseen käyttöön soveltuvaa rantaa tulee jättää kyseiselle alueelle vapaaksi vähintään 500 m.

Yhteisrantaisten loma-asuntoalueiden, matkailuelinkeinojen ja tiiviimmin rakennettavien alueiden osalta suositellaan rantakaavan laatimista.

Kapeat niemet ja kannakset sekä salmet tulee jättää maisemallisista syistä rakentamisen ulkopuolelle. Myös pienten lampien osalta tulee tarkoin harkita soveltuvuus rakentamiseen.

Rakennusoikeuden siirroilla saman maanomistusyksikön sisällä tulee sallia tiivistä loma-asuntorakentamista palvelujen ja hyvien yhteyksien läheisyyteen, mikäli se luontosuhteiltaan siihen soveltuu.

Uudisrakentamista ei tule sallia pinta-alaltaan alle hehtaarin saariin.

**LOMA-ASUTUKSEN TAVOITTEET
YHTEENVETO****RA/Alue I ja II**

Simpelejärven alueella on hyvin soveltuvia alueita sekä omarantaiseen loma-asumiseen että myös yhteisrantaan elinkeinotoimintaan liittyvään lomarakentamiseen. Loma-asutusta tulisi keskittää kyläkeskusten lähialueille tukemaan kylärakennetta.

Tiiviimpää loma-asumista tulee osoittaa Melkonien ympäristön kyläalueen lisäksi rakentamiseen hyvin soveltuville alueille, joilla voidaan suosia myös yhteisranta-asuntoalueita.

Loma-asumiseen ja rantarakentamiseen liittyvää siirtolapuutarha-toimintaa tulee suosia siihen soveltuvilla ranta-alueilla.

Avoimilla rannoilla ja viljelymaisema-alueilla tulee lomarakentamiseen kiinnittää erityisesti huomiota ja rakentaminen tulisi ohjata em. alueilla siten, että maisemalliset arvot säilyvät. Uudisrakentamisen tulee soveltua ympäröivään olemassaolevaan rakennuskantaan.

Loma-asuntoa sijoitettaessa tulee ottaa huomioon ympäröivä luonnonmaisema sekä myös ympärillä jo olevat rakennukset. Järven maisemallinen tasapaino tulee säilyttää, vaikka rakentaminen lisääntyikin.

3.5

MATKAILU, PALVELUT JA ELINKEINOT

Palvelut ja työpaikat

Työpaikat suunnittelualueella sijoittuvat keskustaajamaan ja kyläkeskuksiin, matkailupalveluihin, maatilakeskuksiin sekä niihin liittyviin toimintoihin ja palveluihin. Alueella on matkailuyrityksiä ja maatilamatkailua. Myös maaseudun muita palveluja ja elinkeinoja on jonkin verran.

Julkiset ja yksityiset palvelut

Suunnittelualueella olevien kyläalueiden palveluja ja elinkeinoja tulee tukea ja kehittää ja olemassaolevien palvelujen säilyminen tulee turvata. Tavoitteena on myös uusien työpaikkojen ja rinnakkaiselinkeinojen tukeminen.

Matkailu

Parikkalan taajaman ja Särkisalmen alueita tulee kehittää yhtenä kokonaisuutena ja alueelle tulisi kehittää "matkailupalveluverkosto", jossa kukin palvelupiste omalla yksikkönään antaisi oman panoksensa tälle palveluketjulle erilaisine tuotteineen ja elämyksineen.

Simpelejärven yleiskaavallisessa suunnittelussa tulee ottaa huomioon veneily- ja kanoottireittien retki- ja harrastetoimintojen mahdollisuudet ja niiden vaatimat tarpeet. Maatilamatkailua ja loma-asuntojen vuokraamista elinkeinonaan harjoittaville yrittäjille tulee luoda mahdollisuudet toiminnan kehittämiseen ja monipuolistamiseen merkitsemällä ne yleiskaavaan matkailualueina, joille voidaan toteuttaa rakennusoikeutta normaalia rantarakentamista reilummin.

Olemassaolevat matkailualueet otetaan huomioon ja mahdolliset tehokkaat uudet matkailupalvelupisteet osoitetaan ensisijaisesti kyläkeskusten ja kirkonkylän läheisyyteen ja mannerrannoille.

Kalastus

Kalastuksen kehittämismahdollisuudet tulee ottaa yleiskaavassa huomioon.

Perinteiset ja käytössä olevat tärkeät nuotanveto- ja apajapaikat sekä kutupaikat tulee säilyttää joko merkitsemällä ne yleiskaavaan rantautumispaikkoina tai jättämällä ne muuten rakentamiselta ja muulta maankäytöltä vapaaksi.

Maa- ja metsätalous

Metsänhoito tulee perustua Metsälakiin ja Metsäkeskus Tapion suosituksiin ja maa- ja metsätalouden harjoittamisen edellytyksiä ei tulisi muulla maankäytöllä vaikeuttaa. Rantamaisemalle merkittävät, ehjinä säilyneet erityisen hyvät peltoalueet varataan maatalouskäyttöön.

Muut elinkeinot

Teollisuustoimintojen sijoittamista ranta-alueelle tulee välttää. Kuitenkin asumiseen liittyvää pienteollisuustoimintaa, esim. puuverstaat, myllyt ja erikoisviljely, tulee kaavaratkaisuilla tukea. Maa-ainesten ottoa tulee rajoittaa ranta-alueilla. Mahdollisissa teollisuus- tai soranottoalueiden sijoitustapauksissa tulee selvittää ympäristölle aiheutuvat vaikutukset tarkoin.

**MATKAILU, PALVELUT JA ELINKEINOT JA NIIDEN KEHITTÄMINEN
YHTEENVETO****.Alueet I ja II****Alueen palvelut**

P Olemassaolevia palveluja tulee kehittää ja niiden olemassaolo turvata.

Matkailupainotteiset alueet ja niiden kehittäminen

Suunnittelualueelle tulee esim. kaavaluonnosvaiheessa voida rajata tai osoittaa uusia alueita, joille tiheämpää matkailupainotteista rakentamista, esim. maatilamatkailua voidaan myös tulevaisuudessa toteuttaa. Kyseiset alueet tulisi tuolloin toteuttaa yksityiskohtaisemmalla suunnitelmalla.

Matkailupalvelukohteet RM/ Alue I

- *Hotelli Lohikontti ympäristöineen. Itse Lohikontti sijaitsee rantaosayleiskaava-alueen ulkopuolella.
- *entinen rajavartiolaitoksen Joukion vartioston alue, joka on äskettäin ostettu matkailuyritystarkoituksiin ja on muuttunut Hotelli Laatokan portiksi.

Maatilamatkailun alueet RM-1/ Alue I

- * Muikkulahti, olemassaoleva maatilamatkailukohde
- * muut mahdolliset maatilamatkailukohteet tulee selvittää ja sijoitetaan pääasiassa kyläkeskusten läheisyyteen.

Simpelejärven rannat houkuttelevat järvimaisemallaan ja kauniilla pienmaisemallaan matkailijoita.

3.6**VIRKISTYS JA VENEILY SEKÄ VESI- JA MAANTIELIIKENNE**

Simpelejärven matkailuvaltina luonto lintuineen keskeisen tärkeällä sijalla. Simpelejärvi tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet lintuharrastukseen, pienveneilyyn ja virkistäytymiseen. Alueella on joitakin vene- ja polkureittejä laavu ja nuotiopaikkoineen, moottorikelkkareittejä, melomiseen sopivia vesiä ja rantaumispaikkoja.

Simpelejärven rannalla on muutamia retkisatamia veneilijöiden sekä maitse liikkuvien käyttöön sekä melko laaja kunnan virkistysalue. Kyläkeskusten läheisyydessä on kylärantoja, joita käytetään virkistykseen ja rantautumispaikkoina sekä venevalkamina. Pienet rakentamattomat saaret ovat palvelleet jokamiehenoikeudella tapahtuvaa retkeilyä ja virkistystä.

Rantojen yleinen virkistyskäyttö ja muut yleiset tarpeet tulee turvata osoittamalla virkistysaluevarauksia siihen soveltuville ja hyvin saavutettavissa oleville lähinnä keskustaaajan ja kyläkeskusten rannoille ja niiden lähialueille. Veneilijöitä varten tulee varata riittävästi vapaita rantautumiseen soveltuvia ranta-alueita.

Virkistykseen tarkoitettuja alueita sijoitettaessa on otettava huomioon niiden saavutettavuus kuntalaisten, loma-asukkaiden ja mahdollisesti ulkopuolisten matkailijoiden kannalta. Alueita sijoitettaessa tulee ottaa huomioon maitse tapahtuva käyttö sekä veneilyn tarpeet ja alueiden sijainti esim. veneilyreitteihin nähden. Pysyvän asutuksen perinteisesti käyttämät uima- ja venerannat säilytetään virkistyskäytössä.

Yleinen virkistyskäyttö tulee ohjata alueille, joilla se ei vaaranna luonnonarvoja. Virkistysalueiksi osoitetuilla alueilla tulisi olla mahdollisuus rakentaa riittävä palveluvarustus leiriytymisen ja veneilyn tarpeisiin (tulentekopaikat, jätehuolto, käymälät, laiturit, palvelupiste jne).

Kulutuskestävyydeltään aroilla alueilla tulee liikkumista ohjata merkityin reitein.

Virkistyskäytön kannalta merkittäviltä alueilta pyritään rakennusoikeus siirtämään saman maanomistajan rakentamiseen paremmin soveltuvalle alueelle.

Virkistyskäyttöön pyritään yleiskaavassa merkitsemään ne ranta-alueet, joita on jo ennestään käytetty retkeilyyn ja virkistykseen sekä uusia alueita, joilla on edellytykset sijaintinsa ja ympäristönsä puolesta. Myös seutukaavan virkistysaluevaraukset otetaan huomioon.

Vesilintujen metsästysmahdollisuus säilytetään.

**VIRKISTYSALUEET JA RETKISATAMAT SEKÄ VIRKISTYS-JA
RETKEILYREITIT**

YHTEENVETO JA TAVOITTEET

Alueet I ja II

VR/Ulkoilu- ja retkeilyalueet

Olemassaolevat virkistysalueet sekä uudet suunnitteilla olevat::

- *Someroniemen virkistys- ja retkeilyalue(kunnan omistama)/**Alue I**
- * Taajaman lähisaaret/ **Alue I**
- * Pikku Punkaharju- Vierevienharju Sikoharjua lukuunottamatta/**Alue I**
- * Koitsanlahden ranta, joka on entinen leirintäalue/**Alue I**

V/LV-2

Virkistysalueet/kylärannat

- * Koitsanlahti, kyläläisten venevalkama/**Alue I**
- * Melkoniemi, kylän yhteinen ranta/**Alue I**
- *Lahdenpohja, Oro-Pörö-peikon retkeilyreitit tukikohta ja rantautumispaikka/**Alue I**
- * Pahkahonganlahti, veneilyreitit rantautumispaikka, **Alue I**
- * Pahkahonganniemi , leirialue, seurakunnan omistama, **Alue I**
- * Haljakka, kyläläisten uimaranta ja venevalkama/**Alue I**
- * Särkisalmi, Hotelli Lohikontin rannassa rantautumispaikka/**Alue I**
- *Tiviän ranta, kylän yhteinen ranta/**Alue I**

- * Kinnarniemi,kylän yhteisranta/**Alue II**
- *Savikummun yhteinen ranta/**Alue II**

MU

Ulkoilun alueet

- * Koukunniemi, maisemallisesti ja geologisesti arvokas harjuniemi, jolla ulkoilun ohjaamistarvetta/**Alue I**

LV-1

Retkisatamat

Olemassaolevat retkisatamat:

- *Ehronniemi /**Alue I**
- *Melkoniemen Mustalahti/**Alue I**

Uudet:

- *Sokkiisaaren luoteisosa/ **AlueII**

R

Rantautumispaikat

*Retkeilyä ja rantautumista sekä mm. kalastusta varten tulee jättää rakentamiselta vapaaksi R-merkinnällä varustetut rantautumis/ retkivarauskohteet, jotka ovat reittiprojektin mukaisia:

Retkeily/Virkistysreitit

Kunnan alueella olevat retkeilyreitit ja niiden vaikutus muihin rantavyöhykkeen varauksiin tulee ottaa huomioon.

- * Siikalahden luontopolku ja lintutorni/**Alue II**
- * Harjureitti, suunnittelualueen ulkopulella
- * Pöröpeikonpolku, suunnittelualueen ulkopuolella

<p>* Oro-Pörö-retkeilyreitti /suunnittelualueen ulkopuolella</p> <p><u>Moottorikelkkareitit</u></p> <p>* Seutukaavaehdotuksessa on esitetty mahdollinen moottorikelkkareitti Simpelejärven alueella ja se tulee ottaa huomioon yleiskaavassa.</p> <p><u>Melontareitit</u></p> <p>Kunnan Reittiprojektissa on selvityksiä kunnan eri reiteistä mm melontareitit. Melontareitit ja niihin liittyviä oheistoimintoja tulee kehittää.</p>

Vesiliikenne, venesatamat ja -valkamat ja maantieliikenne

Vesiliikenne kesällä on vilkasta . Veneistä pääosa on pienveneitä ja kanootteja. Venesatama sijoittuu keskustaajaman rantaan. Kylien yhteisiä rantoja on useita ja ne ovat runsaassa käytössä. Pelkkiä veneiden säilytystä varten tarkoitettuja venevalkamia sijoittuu alueelle myös jonkin verran.

Maantieliikenne Simpelejärven rannoille välitty 6-tieltä järven eri puolille. Tieyhteydet ovat hyvät, koska lähelle rantoja sijoittuu paljon pysyvää asutusta ja maatalouskeskuksia.

<p>VESILIIKENTEEN JA VENEILYN YHTEENVETO JA TAVOITTEET</p> <p><u>Alueet I ja II</u></p> <p>Lv</p> <p><u>Veneväylät ja vesiretkelyreitit</u></p> <p>Simpelejärvellä ei ole varsinaista laivaväylää. Seutukaavassa on esitetty vesiretkelyreitit Simpelejärvelle, jotka tulee merkitä myös yleiskaavaan ja varata reitin varrelle hyviä rantautumispaikkoja.</p> <p>LV</p> <p><u>Venesatamat ja vierasvenelaiturit</u></p> <p>Olemassaolevat venesatamat ja laivalaiturit:</p> <p>*keskustaajaman rannassa oleva venesatama/Alue I</p> <p><u>Venevalkamat ja kylärannat:</u></p> <p>Olemassa olevat pienet venerannat ja yhteisiksi venerannoiksi perustetut yhteiset tilat merkitään yleiskaavaan pääasiassa LV- alueina (vesiliikenteen alueet)</p> <p>LV2/V-alueisiin on mukaan otettu ne kylärannat, joilla on virkistyskäyttöä sekä venevalkamakäyttöä.Kylärannat on käsitelty kappaleessa virkistysalueet ja retkisatamat sekä virkistys- ja retkeilyreitit.</p> <p>Muita venevalkamia tulisi sijoittaa perusselvityskartan osoittamiin paikkoihin</p>

3.7 Vesistö ja tekninen huolto

Suunnittelualan roskaantumista on vältettävä jätehuoltoa ja jätehuoltopisteillä varustettuja rantautumiskohteita retkisatamia kehittämällä ja lisäämällä. Ranta-asutuksen jätevedet ja niiden käsittely on hoidettava siten, ettei niistä aiheudu vesistön pilaantumista eikä terveydellisiä haittoja.

Yleiskaavassa tulee ottaa kantaa rantaan rajottuvien peltoalueiden suhteen ja niiden vaikutukset tulee tutkia ja etsiä ratkaisuja ravinteiden pääsyn estämiseksi vesistöön.

Simpelejärvellä on useita suurehkoja yleisiä venevalkamia sekä kylärantoja.

3.8

RAKENNETUN YMPÄRISTÖN JA KULTTUURIMAISEMAN ERITYISPIIRTEET

3.8.1

Perinteinen kulttuurimaisema ja asutuksen sijoittuminen

Parikkalan alue on Salpausselkien välistä kumpuilevaa maastoa, jota suurelta osin hallitsee laaja ja paikoin sokkeloinen Simpelejärvi. Moreenimäet, vierinkivikummut ja kalliokukkulat vuorottelevat laaksojen ja pienten tasanteiden kanssa. Oman leimansa maisemakuvalle antaa se, että Parikkala kuuluu ilmastoltaan leutoon Laatokan-Karjalan alueeseen, jossa luonto on muuta Etelä-Karjalaa rehevämpää.

Parikkalan seudun kulttuurimaisemia leimaa sama vaihtelevuus ja monimuotoisuus kuin luonnonmaisemaakin. Alueelta löytyy niin mäkikyliä, kuin alavia ja tasaisia, lähinnä järvenlaskujen seurauksena muodostuneita viljelyalueitakin.

Suunnittelualueen yleisimmät maalajit ovat moreeni ja harjusora. Moreenimäkien ja harjujen välissä levittäytyy suhteellisen laajojakin viljeltyjä savikoita. Suurimmat viljelyalueet sijoittuvat alueen keskiosiin Sokkiinselän pohjoisrannalle, Siikalahden-Kaukolan alueelle sekä Rautalahteen ja Kinnarniemeen. Myös Koitsanlahden ja Joukion kylät ovat vankkaa maanviljelysseutua. Pellon osuus kunnan maa-alasta oli 1980-luvulla n. 20%, mikä oli Etelä-Karjalan kunnista kolmanneksi korkein.

Suhteellisen karua aluetta on järven länsipuoli Murtolahdesta Kivijärvensalmeen. Kulttuurimaisema on siellä pienipiirteinen; peltoalueet ovat suppeampia ja niitä rajaavat yleensä kallioselänteet. Suuri osa pelloista rajoittuu kuitenkin rantaan, mikä antaa maisemiin avaruutta. Toinen karujen kallioselänteiden ja pienten peltokuvioiden leimaama alue on järven itäosassa (mm. Niemennurkka ja Turkulaisenryhmä).

Mäkiasutuksen sijaintipaikat ovat vallitsevasta liuskekallioperästä kohoavia massiivisia selänteitä, joita geologit kutsuvat jo vaaroiksi. Näiden mäkien laet ovat niin korkeita, etteivät jääkauden jälkeiset Baltian jääjärvi ja Yoldiameri ole ylettäneet niitä huuhtelemaan. Maaperän hedelmällinen aines on siten tallella. Melko korkealla rinteiden vedenkoskemattomalla osalla ovat kylät ja peltokuviot kehämäisesti laen ympärillä. Ylin laki on metsäinen. Tyypillisiä mäkikyliä ovat Savikumpu, Rautalahti ja eräät Saaren pitäjän puoleiset kylät.

Jääkauden kuluttamat liuskekallioperän laaksot ovat peltoina tai suurina Simpelejärven selkinä. Laaksopelloista suuri osa on syntynyt Simpelejärven laskujen yhteydessä. Rantapeltojen ja järven välissä on tavallisesti selvä puustovyöhyke, joten vesistölle tasaiset peltoalueet eivät yleensä näy. Rantaviivaan asti ulottuvia viljelyksiä on nykyisin lähinnä Lahdenkylässä, jonka kylämaisema on suunnittelualueen edustavimpia.

3.8.2

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja alueet

Seuraavassa on lueteltu Etelä-Karjalan rakennuskulttuuri-kirjaan (1987) sisältyvät kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja kulttuurimaisemat

1. Koitsanlahden koulu.

Koulutalo rakennettiin v. 1909 maisemallisesti keskeiselle paikalle. Rakennus edustaa erityisen suurta ja arkkitehtuuriltaan pokkeavaa koulurakennusta verrattuna alueen muihin kouluihin. Rakennusta kattaa jyrkkä aumakatto.

2. Koitsanlahden hovi.

Koitsanlahden hovi toimi jo Ruotsin vallan aikana 1600-luvulla läänitysalueen keskuksena. Parikkalan Venäjään liittämisen jälkeen 1700-luvulla siitä tuli lahjoitusmaakartano, jonka hallitsivat venäläiset Vorontsov- ja Skavrowsk-sukujen edustajat. Suomen itsenäisyyden ajan hovi on ollut valtion hallinnassa, nykyisin siinä toimii lahjoitusmaamuseo. Tilan nykyinen päärakennus on 1840-luvulta majuri Lagervallin ajalta. Rakennus on vinkkelin muotoinen, matalan satulakaton kattama ja edustaa tyyliltään lähinnä uusklassisismia. Rakennus edustaa tyypillistä itäsuomalaisten hovien arkkitehtuuria. Ulkoseinien yksivyohtyhykkeisyys antaa normaalia kartanorakennusta karumman vaikutelman. Valtakunnallisesti merkittävä.

3. Ent. Joukion kansakoulu

Rakennus on entinen kappalaisen virkatalo ja on siirretty Joukionsalmen rannalle pappilanmäeltä aivan tämän vuosisadan alussa, ilmeisesti vuonna 1903. Yksityiskohdiltaan rakennus edustaa vuosisadanvaihteen tyylipteiteitä. Länsipäädyn siipiosa on 1970-luvulta, sitä ennen paikalla oli vastaavanlainen sisäänkäynti, kuin julkisissä olevat.

4. Kukonkanta

Empirevuorattu huvilarakennus, joka sijaitsee maisemallisesti keskeisellä paikalla Simpelejärven korkealla rantatöyräällä. Rakennus on paikallishistoriallisesti merkittävä ja on kuulunut Pietarinsuomalaiselle Fagerlundin suvulle. Fagerlundien aikana Kukonkannassa vieraili useita autonomian ajan kulttuurihenkilöitä. Vuosina 1926-1958 Kukonkannassa toimi lastenkoti. Rakennus entisöitiin vuonna 1979, jonka jälkeen sitä käytettiin kunnan monitoimitalona. Nykyään se toimii taideateljeena ja näyttelyrakennuksena.

Kulttuurimaisemat:

Kulttuurimaisemiksi on merkitty ne ihmisen ja luonnon vuorovakutuksesta syntyneet maisemakokonaisuudet, joissa maatalouden lisäksi myös rakennuskulttuurilla on merkittävä osuus.

1. Koitsanlahden kulttuurimaisema

Koitsanlahden alue on maastoltaan seudulle tyypillistä Salpausselkien välistä kumpuilevaa maata. Koitsanlahden kohdalla harju viettää jyrkästi jopa 45 asteen kaltevuudella 30 metrin

korkeudelta alas Simpelejärveen. Alueen maisemallinen keskus on Koitsanlahden hovi kartanorakennuksineen: Hovia ympäröi laaja ja toistaiseksi melko ehyt kulttuurimaisema.

2. Savikummun kulttuurimaisema

Savikummun kylä edustaa tyypillistä mäkipyläasutusta. Kulttuurimaisema kummulla risteilevine kyläteineen on suhteellisen ehjä ja mäki-tiljelyalueille tyypillinen. Vanhin rakennuskanta on 1800-luvun lopulta. Viime vuosina kylän kulttuurimaisema on tosin metsitysten takia rapistunut.

3. Kaukolan kulttuurimaisema

Kylän pääosa on muodostunut harjumuodostelmalle. Vanhimmat rakennukset ovat 1800-luvun lopun piharakennuksia. Maisemallisesti kaunis kylätie kulkee harjannetta pitkin. Järveien lasku on vaikuttanut kulttuurimaisemaan kylän eteläosissa.

Viljelymaisemat:

Viljelymaisemiksi on merkitty ne maisemakokonaisuudet, joiden arvot muodostuvat lähinnä peltomaisemasta.

1. Muikkulahden pohjukka
2. Lahdenkylä
3. Papinlahden pohjukka
4. Majojenjoen ympäristö
5. Rautalahden rantapellot
6. Sokkiinselän pohjoispuoli

Lähteet: Etelä-Karjalan rakennuskulttuuri. Lappeenranta 1987
Jaana Juvonen: Parikkalan historia. Jyväskylä 1996
Suomenmaa V osa, Viipurin lääni. Helsinki 1923
Marja Mikkola: Eteläkarjalaisen maiseman piirteitä. Etelä-Saimaa 31.12.1991

3.83 Muinaisjäännökset

Kivikautiset asuinpaikat on merkitty muinaisjäännösinventoinneissa yleensä pistemäisinä kohteina, mitä ne tietysti eivät todellisuudessa ole. Tarkempi aluerajaus vaatisi lisää koekaivauksia. Tiedetään kuitenkin, että asuinpaikat ovat käytännössä aina sijainneet muinaisella rantaviivalla siten, että niiden ulottuvuus rannasta sisämaahan päin on yleensä muutama kymmenen metriä, mutta rantaviivan (korkeuskäyrien) suunnassa pituutta saattaa olla muutamista kymmenistä metreistä aina satoihin metreihin. Lisäksi asuinpaikat sijaitsevat lähes aina hiekkamailla (mikäli alueella sellaisia on). Tällöin on jo kaavoitusvaiheessa helppo haarukoida asuinpaikkojen potentiaalista laajuutta. Kaavoitusvaiheessa tulee myös ottaa huomioon uusille rakennuspaikoille rakennettavien teiden sijoittuminen.

3.84

Esihistorialliset puolustusvarustukset

Äijönvuoren ympäristössä on todennäköisesti esihistoriallisia puolustusvarustuksia. Asia on tarkistettava viimeistään luonnoksen lausuntovaiheessa.

Kivikautisia asuinpaikkoja sijaitsee Simpelejärven rannoilla runsaasti.

**RAKENNETUN YMPÄRISTÖN ERITYISPIIRTEET JA SUOJELUKOhteET
YHTEENVETO JA TAVOITTEET**

Alueet I ja II

Kulttuurimaisemat KM

- * Koitsanlahden kulttuurimaisema/ Alue I
- * Savikummun kulttuurimaisema/ Alue II
- * Kaukolan kulttuurimaisema / Alue II

Kulttuurimaisema-alueilla tulee kiinnittää erityistä huomiota yleiseen ympäristökuvaan, uudisrakennusten sijoitteluun ja rakennusten soveltumiseen ympäristöönsä sekä rantaan rajoittuvien peltoaukeiden ja niiden rantavyöhykkeiden maisemallisten arvojen säilyttämiseen.

Viljelymaisemat (vm) ja yhtenäiset hyvät viljelyalueet MT

- * maisemallisesti merkittävät rantaan rajoittuvat viljelyalueet on merkitty viljelymaisemiksi (vm)
- * muut hyvät viljelyalueet on tavoitteissa merkitty MT-alueena.

Kulttuuri- ja viljelymaisemat tulee ottaa yleiskaavassa huomioon tärkeinä maisemallisina kohteina.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset

- * 1. Koitsanlahden koulu/Alue I.
- * 2. Koitsanlahden hovi/ Alue I
- * 3. ent. Joukion kansakoulu/Alue I
- * 4. Kukonkanta/Alue I

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja kohteet tulee ottaa yleiskaavassa huomioon ja tarvittaessa osoittaa suojeltaviksi kohteiksi.

Muinaismuistot SM

Seutukaavan mukaiset muinaismuistokohteet tulee merkitä yleiskaavaan. Mikäli kohteita löytyy lisää ne merkitään yleiskaavaan. Kiinteät muinaisjäännökset, esim. kivikautiset asuinpaikat tulee ottaa huomioon rakentamisen sijoittelussa ja ne tulee esittää yleiskaavassa säilytettäväksi muinaismuistolain nojalla.

Historialliset rakenteet

- * Mahdolliset kohteet esim Äijönvuoren alue selvitetään luonnoksen lausuntovaiheessa.

Rakennettu ympäristö -nykytila ja tavoitteet, kartta 1:20000 erillisenä.

Koitsanlahden hovi

Kukonkanta

Koitsanlahden ympäristö on kulttuurimaisemallisesti merkittävää aluetta.

4 LUONNONYMPÄRISTÖN PERUSSELVITYKSET JA TAVOITTEET

Kartta Luonnonympäristö ja tavoitteet 1:20000

4.1 YLEISKUVAUS

Alueen historiaa

Rantayleiskaava- alueen luonnonympäristöön on suuressa määrin vaikuttanut noin 12000 vuotta kestänyt ajanjakso, jolloin noin 12000- 10000 vuotta sitten tapahtunut mannerjään sulamisvaihe vapautti alueen jääpeitteestä. Tällöin syntyivät ensimmäinen ja toinen Salpausselkä ja alueen biologinen kehitysvaihe käynnistyi vyöhykkeillä missä oli kuivaa maata Baltian jääjärven ja Yorgia-meren vaiheissa.

Luonnonympäristön yleiskuva ja korkeussuhteet

Simpelejärvi voidaan maastohavaintojen perusteella jakaa kolmeen erilaiseen osaan, jotka veden laadun, kasvillisuuden, eläimistön ja maiseman puolesta eroavat toisistaan.

Simpelejärven Jängänsalmen idänpuoleiset osat ovat muuta Simpelejärveä karumpaa aluetta. Rannat ovat topografialtaan vaihtelevia ja metsäisiä. Poikkeuksen muodostaa eteläosan Vartianlahti, jonka vedessä ja pohjasedimentissä on paljon myös savea. Maasto Vartianlahden ympäristössä onkin selvästi alavampaa Vartianlahdessa. Myös Muukkosenselän länsiosassa Somostinsaaren ympäristö on voimakkaasti rehevöitynyttä. Ilmeisesti alueen peltojen ravinnekuormitus ja rautatien osin estämä veden virtaus ovat yhdessä laukaisseet rehevöitymisen.

Sedimentoituminen on ollut erityisen voimakasta Kirkkoselän länsiosissa Haapalahdessa, Muikkulahdessa ja Murtolahdessa, etelässä Papinlahdessa sekä Särkisalmen itäpuolella Lemmikonselällä ja Sokkiiselällä. Erityisesti Muikkulahti on sulkeutuneisuutensa ja voimakkaan sedimentoitumisen vuoksi mataloitunut niin pitkälle, että sen umpeenkasvu on alkanut. Sama kehitys on jo havaittavissa myös Sokkiiselällä ja Haapalahden eräissä osissa. Kaikilla näillä alueilla on paljon viljelyksiä, ja mm. Muikkulahdessa ja Haapalahdessa pellot ulottuvat vesirajaan asti muodostaen kauniita kulttuurimaisemia. Rantaan asti ulottuva pelto lisää kuitenkin oleellisesti näillä alueilla sedimentoitumisnopeutta ja veden ravinteiden määrää. Lisäksi aiemmat jätevesipäästöt ovat rehevöittäneet tätä vesialuetta niin paljon, että keskeisen alueen umpeenkasvu lienee alkamassa. Umpeenkasvua tulee edistämään alueen mataluus, monin paikoin näkyekin avovedessä kaukana rannoista järvikorte- ja järviruokokasvustoja. Paikka paikoin myös veden haju on huono ja joissakin lahden pohjukoissa on voimakasta metaanin muodostusta.

Kallioperä ja maaperä

Alueen kallioperä on ns. svekokarjalaista kallioperää. Kallioperä muodostui Sveko-Fennialaisessa poimutuksessa noin 1,6-1,8 miljardia vuotta sitten. Pää kivivilajeina alueella ovat gneissit, graniitti ja amfiboliitti

Suunnittelualueen kaakkoisrannat ovat yleisilmeeltään kallioisia ja kivisiä, kun taas itä- ja pohjoisosien rannat taas huomattavan yhtenäisiä hiekkarantoja.

Eteläisin osa Harmaitsaarensalmesta ja Tullisalmeista etelään Kivijärvensalmeen asti on keskiosia karumpaa, kallioista aluetta, jossa hallitsevana on Kurhonselän yhtenäinen vesialue. Kurhonselän itärannat ovat alavia ja koostuvat kerrosmaalajeista, mutta saaret ja länsirannat pääasiassa kallioisia ja jyrkkärantaisia, joukossa on myös hienoja hiekkarantoja.

Kasvillisuus

Vartianlahden itäosissa on laajoja järvikortekasvustoja, eteläisimmästä perukasta Jängänsalmeen rannoilla on vallitsevana taas järviruoko. Kaakkoiskulman pienissä lahdissa kasvaa rantavyöhykkeessä järvikortetta ja jouhisaraa sekä syvemmillä vedessä ulpukkaa.

Alueen muut rannat ovat kasvillisuudeltaan niukahkoja lukuunottamatta suljetumpien lahtien perukoita

Rantakasvillisuus keskisellä alueella on runsasta, vain kallioisemmat ja jyrkät rannat sekä Haljakanselän pohjoisrannat ovat säilyneet selvästi avoimempina. Rantojen ruovikoittuminen ja kapeampien, matalien väylien ja vesialueiden umpeenkasvu tulee kiihtymään (esimerkiksi Tarvaspohjan, Särkisalmen ja Sokkiisselän alueet). Runsaana esiintyviä kasvilajeja ovat järviruoko, ulpukka ja uistinviita, pullo- ja jouhisara sekä järvikorte. Kaikille hiekkarannoille järvikorte näyttää muodostuvan varsin laajoja kasvustoja. Järviruoko muodostaa taas yhtenäisiä korkeita kasvustoja matalille savi- ja mutapohjille. Mutta myös monet hiekkarannat ovat alkaneet kasvaa umpeen järviruokoa. Uposkasveja oli vain avoimemmilla hiekkarannoilla, yleensä iso- ja tumma lahnaruoho, nuottaruoho ja järvisätkin.

Eteläisen osan lahtienperukoissa oli yhtenäisiä järviruoko- tai järvikortekasvustoja. Avoimilla hiekkarannoilla kasvaa runsaasti uposkasveja, molempia lahnaruoholajeja, nuottaruohoa sekä järvisätkinä eivätkä ne näyttäneet olevan niin sedimentoituvan aineksen peittämiä kuin Kirkkoselän alueen uposkasvit.

Simpelejärven vesistöalue ja sen tila

Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry:n lausunnon mukaan

Simpelejärven veden laatu on vaihtelevaa. Keskimääräinen näkösyvyys vaihtelee 2- 5,5 metrin välillä talvella ja 2-5,6 metrin välillä kesällä. Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry:n tarkkailuraporteista vuodelta 1997 voidaan todeta, että näytepisteiden näkösyvyyden absoluuttinen minimi on 2 m. Näytteitä on otettu sekä kesällä että talvella 1997.

Talvella veden laatu on todettu Joensuunselällä erinomaiseksi/hyväksi ja kesällä vettä on luokiteltu kirkaaksi ja niukkaravinteiseksi sekä hygieenisesti erinomaiseksi. Sokkiiselällä on talvella veden laatu todettu hyväksi, kesällä myös hyväksi, mutta vesimassa oli samentunutta ja pohjan läheinen happitilanne oli heikko. Lemmikonselällä veden laatu oli talvella hyvä mutta kesällä alusvedessä oli lähes happikato ja vesi oli samentunutta. Veden hygieeninen laatu oli hyvä.

Särkisalmen länsipuolella purkupuutken edustalla vesi oli erittäin sameaa ja fosforipitoisuus korkea. Pohjasedimentistä oli purkautunut alusveteen sekä samentavia että tummentavia aineita sekä fosforia ja typpeä. Veden laatu oli kuitenkin talvella hyvä ja Kurhonselällä erinomainen, ravinnepitoisuudet olivat pieniä ja vesi kirkasta, kesällä Kirkkoselällä päällysvesi oli kirkasta, mutta alusvedessä oli voimakasta happivajausta. Kurhonselällä oli kesällä todettu vihreää maalimaista sinilevää.

Luontoselvityksen mukaan

todettakoon, että kesäaikaan Simpelejärven keskisissä osissa, Harmaitsaarensalmesta ja Tullisalmesta Särkisalmeen ja aina Jängänsalmeen asti, vesi on savista ja sedimentin muodostumin voimakasta (se näkyy mm. pohjakasvien lehtien peittymisenä pohjaan leijuvan aineksen alle). Varsinkin Särkisalmen itäpuolella Lemmikonselän eteläosissa ja Sokkiiselällä vastaan kelluneiden sammallauttojen lajiston perusteella voi päätellä veden olevan hyvin ravinteikasta ja pH-arvoltaan neutraalia tai lievästi emäksistä. Särkisalmen länsipuolella Kirkkoselällä vesi oli harmaasta väristä päätellen savista. Eristynyt Haapalahti on puolestaan ruskeavetinen.

Sedimentoituminen on ollut erityisen voimakasta Kirkkoselän länsiosissa Haapalahdessa, Muikkulahdessa ja Murtolahdessa, etelässä Papinlahdessa sekä Särkisalmen itäpuolella Lemmikonselällä ja Sokkiiselällä. Erityisesti Muikkulahti on sulkeutuneisuutensa ja voimakkaan sedimentoitumisen vuoksi mataloitunut niin pitkälle, että sen umpeenkasvu on alkanut. Sama kehitys on jo havaittavissa myös Sokkiiselällä ja Haapalahden eräissä osissa. Kaikilla näillä alueilla on paljon viljelyksiä, ja mm. Muikkulahdessa ja Haapalahdessa pellot ulottuvat vesirajaan asti muodostaen kauniita kulttuurimaisemia. Rantaan asti ulottuva pelto lisää kuitenkin oleellisesti näillä alueilla sedimentoitumisnopeutta ja veden ravinteiden määrää. Lisäksi aiemmat jätevesipäästöt ovat rehevöittäneet tätä vesialuetta niin paljon, että keskeisen alueen umpeenkasvu lienee alkamassa. Umpeenkasvua tulee edistämään alueen mataluus, monin paikoin näkykin avovedessä kaukana rannoista järvikorte- ja järviruokokasvustoja. Paikka paikoin myös veden haju on huono ja joissakin lahden pohjukoiissa on voimakasta metaanin muodostusta.

Suunnittelualan eteläosassa Koitsanlahen laajoja kortteikkoja ja ruovikkoja lukuunottamatta rannat ova varsin avoimia. Rannat syvenevät varsin nopeasti eikä selkävesillä ole juuri matalikkoja kuten Kirkkoselän alueella. Eteläisellä alueella on runsaasti kesämökkejä ja vapaita rantoja varsin vähän, lähinnä saarissa.

Eläimistö ja linnusto

Parikkalan alueen eläimistö on tyypillistä eteläsuomalaista lajistoa, johon tuovat oman lisänsä kaakkoiset- ja itäiset erikoisuudet lähinnä linnustossa.

Näistä erikoisuuksista on mainittava esim. kehrääjä ja ruisrääkkä.

Selkärankaisten merkittävin edustaja alueella on liito orava, joka esiintyy alueen haavikoissa.

Itä- ja pohjois osien avoimilla hiekkarannoilla tavataan harvakseltaan rantasipiä, myös kuikka pesii tässä osassa Simpelejärveä. Pesintää on itäosan mökittömällä hiekkarannalla.

Härkälintua on lähinnä alueen etelä- ja pohjoisosissa sekä muutama pari myös länsirannan ruoikoissa. Lähes umpeenkasvaneessa Uitossa pesii joutsen.

Ilmeisesti keskisen alueen veden sameus ja rantojen umeenkasvu aiheuttavat sen, että kuikkaa tällä alueella ei ole tavattu, vaikka alueen avoimet selkävedet ja monet saaret muuten soveltuisivat sille hyvin. Myös rantasipiä on vain satunnaisesti. Sen sijaan alueella esiintui monia lajeja, jotka viihtyvät rehevöityvissä vesistöissä, kuten pikkulokki, härkälintu, joutsen, mustakurkku-uikku, lapasorsa, ruokokerttunen sekä tukka- ja punasotka.

Pitkäsaaren itärannalla pesii kuikka, pienemmillä luodoilla on merkittäviä kalatiirayhdyskuntia. Tinkkon alueella ruokailee säännöllisesti kuikkia ja nuori (3-vuotiaita) laulujoutsenpari oleili koko tutkimusjakson ajan Tinkkon alueella. Kurhonselän alueella on myös vakituisesti isokoskelopareja, jotka puuttuivat muilta Simpelejärven alueilta. Myös rantasipejä on tällä alueella muita alueita enemmän.

Muita alueella lintudirektiivissä mainittuja pesiviä lajeja ovat : Kaulushaikara, laulujoutsen, mehiläishaukka, haarahaukka, ruskosuohaukka, sinisuohaukka, kalasääski, ampuhaukka, pyy, metso, luhtahuitti, kurki, suokukko, liro, huuhekaja, varpuspöllö, lapinpöllö, viirupöllö, helmipöllö, palokärki, valkoselkätikka, pohjantikka, pikku sieppo, pikku lepinkäinen, peltosirkku.

Direktiiviin ehdotettuihin lajehin alueella kuuluvat : Kultasirkku, selkälokki ja idänuunilintu

Muuttoaikana säännöllisesti esiintyviä lintudirektiivin lajeja ovat : Kiljukotka, niittysuohaukka, tunturihaukka, rantakurvi, räyskä, mustatiira, tunturipöllö, hiiripöllö, kuningaskalastaja, harmaapäätikka, kangaskiuru,

Uhanalaiset lajit

Uhanalaisina pidettäviä lajeja on alueella linnuston osalla nuolihaukka, selkälokki, kehrääjä, kuikka, pikku sieppo, pikku tikka, pyrstötiainen, ruisrääkkä*, kalasääski, tuulihaukka, valkoselkätikka.

Kasvillisuuden osalla uhanalaisia lajeja ovat hento näkinruoho*, hirvenkello*, jousivita*, keltahierakka*, keltakynsimö*, notkea näkinruoho

4.2 LAINSÄÄDÄNNÖN NOJALLA RAUHOITETUT ELINYMPÄRISTÖT JA LAJIT

1. Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetut biotoopit

Vuoden 1997 alussa voimaan astuneessa luonnonsuojelulaissa (20.12.1996/1096) 29 §:ssä luetellaan 9 luonnontyyppiä, joita ei saa muuttaa niin, että luontotyypin ominaispiirteet säilyminen kyseisillä alueilla vaarantuu:

1. luontaisesti syntyneet, merkittävilta osin jaloista lehtipuista koostuvat metsiköt
2. pähkinäpensaslehdot
3. tervaleppäkorvet
4. luonnontilaiset hiekkarannat
5. merenrantaniityt
6. puuttomat tai luontaisesti vähäpuustoiset hiekkadyynit
7. katajakedot
8. lehdesniityt
9. avointa maisemaa hallitsevat suuret yksittäiset puut tai puuryhmät

Näistä on alueella ainakin tervaleppäkorpi Lepänlahdella. Näistä säädetään yksityiskohtaisemmin luonnonsuojeluasetuksen 10 §:ssä; luonnonsuojelulain 29 §:ssä mainituilla luontotyypeillä tarkoitetaan:

2. Vesilain luontotyypit

Vesilain kohdassa 15 § a todetaan, että ”Toimenpide, joka vaarantaa enintään kymmenen hehtaarin suuruisen fladan tai kluuvijärven on kielletty”. Lisäksi oja, noroa ja sellaista vesiuomaa, jossa ei jatkuvasti virtaa vettä eikä runsasvetisimpänäkään aikana ole riittävästi vettä veneellä kulkea tai uiton toimittamista varten ja jota kalakaan ei voi sanottavassa määrin kulkea, ei saa muuttaa niin, että uoman säilyminen luonnontilaisena vaarantuu. Sama on voimassa luonnontilaisesta lähteestä (Vesilaki 2 §, 17 §, 17 a §).

Suunnittelualueella on muutama lain tarkoittama kohde, edustavin on ehkä.....

3. Uhanalaiset ja erityissuojelua vaativat lajit

Uhanalaisiksi ja erityistä suojelua vaativiksi säädetystä lintulajeista (luonnonsuojelulaki 46 § ja 47 § ja -asetus 21 § ja 22 §) alueella pesivät ainakin nuolihaukka, selkälokki,kehrääjä,kuikka, pikku sieppo, pikku tikka, pyrstötiainen, ruisräikkä*, kalasääski, tuulihaukka, valkoselkätikka.

Kasveista tavataan hento näkinruoho*, hirvenkello*,jauhivita*, keltahierakka*, keltakynsimö*, notkea näkinruoho.

Erityissuojelua vaativat lajit on merkitty tähdellä.

4. Luontodirektiivin lajit

EU:n luontodirektiivin liitteessä 14(a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden selvästi luonnossa havaittavien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (luonnonsuojelulaki 49 § ja ls-asetuksen liite 5).

Direktiivissä mainittuja lajeja alueella ovat : Karhu, saukko ja alueen lehdoissa todennäköisesti asustava liito-oravia.

5. Natura 2000 luonnonsuojelualueverkostoluonnoksen alueet

Jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkityksellisesti heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen luonnonarvoja, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on, jollei hankkeeseen ole sovellettava ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/94) 2 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä, asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia vaikutuksia.

Valtioneuvosto ei ole vielä tehnyt ehdotusta Natura 2000 -verkoston Suomen osuudesta.

6. Lintudirektiivin lajit

EU:n lintudirektiivin liitteen I Suomessa tavattavista lajeista alueella pesivät ainakin ruskosuohaukka, metso, luhtahuitti, ruisräätäjä, kurki, kalatiira, huuhkaja, viirupöllö, helmipöllö, kehrääjä, palokärki, kangaskiuru, kirjokerttu, pikkusieppo, pikkulepinkäinen, peltosirkku, selkälökki ja idänuunilintu.

Seuraavien lajien tärkeitä muutonaikaisia ruokailu- ja levähdyspaikkoja on suunnittelualueella: pikkujoutsen, joutsen ja sinirinta. Merkittävin alue tässä suhteessa on ehdottomasti Siikalampi.

7. Metsälain erityisbiotoopit

Metsälain (12.12.1996/1093) 10 §:ssä todetaan, että ”Metsiä tulee hoitaa ja käyttää siten, että yleiset edellytykset metsien biologiselle monimuotoisuudelle ominaisten elinympäristöjen säilyminen turvataan.” Sen jälkeen luetellaan 7 metsien monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää elinympäristöä:

1. lähteiden, purojen ja pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavien norojen sekä pienten lampien välittömät lähiympäristöt
2. ruoho- ja heinäkorvet, saniaiskorvet sekä lehtokorvet ja Lapin läänin eteläpuolella olevat letot
3. rehevät lehtolaikut
4. pienet kangasmetsäsaarekkeet ojittamattomilla soilla

5. rotkot ja kurut
6. jyrkänteet ja niiden välittömät alusmetsät
7. karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat hietikot, kalliot, kivikot, louhikot, vähäpuustoiset suot ja rantaluhdat

Metsälain tarkoittamista elinympäristöistä tavataan suunnittelualueella ainakin lähteitä puroja ja pienten lampien ympäristöjä(1)(esimerkiksi), reheviä lehtolaikkuja (Pitkä- ja Kalasaaressa)(2). Jyrkänteitä ja niiden välittömiä alusmetsiä(6), vähätuottoisia hietikoita, kallioita ja rantaluhtia(7) on alueella runsaasti.

4.3 LUONNONARVOILTAAN MERKITTÄVÄT ALUEET JA KOHTEET**Kartta Luonto- ja ympäristöselvitys 1:20 000****YMPÄRISTÖSELVITYS ON JAETTU OSA-ALUEITTAIN I JA II****Aluekuvaukset**

Simpelejärvi on jaettu tässä selvityksessä osa-alueisiin, joista käydään läpi merkittävimmät luonto- ja maisemakohteet maastokäyntien perusteella. **Luontokohteet on merkitty karttaan juoksevalla numeroinnilla. Sama numerointi on myös raportissa.** Numerointi alkaa Simpelejärven eteläpäästä numerosta 4 ja päättyy järven itäosaan. Useimmissa kohteissa alueen merkittävyyden perustelut on alleviivattu. Jos alleviivaus puuttuu, kohde ei ole erityisen merkittävä. Erityisen merkittävät perusteet on lihavoitu.

ALUE I**Saviniemenselkä (Alue I)**

(Numerot 1-3 ovat alueen ulkopuolella).

4.. Saviniemenselän itäranta:

Hiekkarantaa, rantametsä viittaa tervaleppäkorpeen, mutta aluskasvillisuus tavanomaista rantojen ja tuoreen kangasmetsän kasvillisuutta.

5. Länkäpetäjänniemi:

Rantaviivaltaan eheä niemi, jonka edustalla useita kiviä ja kareja, joilla pesii kalatiira, kala- ja selkälökki, sekä oleili runsaana telkkä, tukka- ja isokoskelo. Pohjois-ranta hiekkarantaa Talvitienlahteen asti. (Niemessä oli kovin kevyesti rakennettu mökki.)

Tähtiniemenselkä (Alue I)

6. Koitsanlahti:

Lahden perukassa **maakunnallisesti merkittävä lehto**. Lehto ja peltomaisema maisemallisesti merkittävä, eheä kokonaisuus. Lahden länsiranta jokseenkin turhanoloista pusikkoa. Lahdella pesii ruskosuohaukka ja kaulushaikara.

7. Koitsanlahden hovin niemialue, Kivikkoniemi ja Ristiranta:

Maakunnallisesti arvokas harjualue. Kivikkoniemi maisemallisesti merkittävä. Ristirannan pieni saari kala-lokkiparin asuttama, Ristirannassa vanha venevaja ja laidunrantaa maisemallisesti eheä kokonaisuus.

8. Pajupehkonluoto:

Luodolla ei ole kesämökkiä. Luodon lähiympäristössä runsaasti kivikoita pitkin Ison Tapposaaren rantoja, runsaasti kalalokkeja ja kalatiiroja sekä tukka- ja isokoskeloita. Pikku Tapposaaren (12) mökistä jäljellä vain kivijalka. Muodostaa eheän kokonaisuuden, jolla vesilinnut ja lokit viihtyvät.

9. Pieni Kukkosaari:

Saaren kaakkoispuolella useita kareja ja lounaispuolella kauempana selällä Allinkivi. Kalatiiralle ja lokeille ja vesilinnuille tärkeitä oleskelu- ja pesintäpaikkoja. Allinkivi myös maisemallisesti tärkeä. Pienessä Kukkosaareissa mökki.

10. Iso Kukkosaari:

Mökkitön kallioinen saari. Kuivaa kangasta, kallioista männikköä.

11. Kanasaaren pohjoispuolen luodot:

Tärkeitä pesimä ja oleskeluluotoja kalatiiralle, lokeille ja vesilinnuille.

12. Pikku Tapposaari:

Kommentit kohdassa 8.

13. Pieni Sikosaari:

Saaren koillispuolen luodot merkittäviä pesimä- ja oleskelupaikkoja kalatiiralle, lokeille ja vesilinnuille.

14. Pienen ja Suuren Sikosaaren välinen salmi:

Ruokoa kasvava salmi.

15. Pienen Sikosaaren länsiranta:

Hiekkarantaa, jossa kasvaa ärviää ja järvisätkintä, rannan luoteeseen avautuva osa kivistä.

16. Suuri Sikosaari:

Hiekkarantaa ja rantakallioita, kaunis.

17. Suuri Sikosaari, pohjoisranta:

Kivikkoista kalliorantaa, jota reunustavat monet karit. Lokkien ja kalatiiran sekä vesilintujen pesimä- ja oleskelupaikkoja. **Maisemallisesti merkittävä**.

18. Myhkäsaari:
Kallioinen, kivikkorantainen saari. Sijaintinsa vuoksi maisemallisesti merkittävä.

19. Kännänkivi:
Hyvä lokki- ja tiirakivi

20. Honkasaari:
Pieni pätkä salmen rantaa rakentamatta.

21. Peltosaari:
Vähän pitempi pätkä salmen rantaa rakentamatta. Saaren pohjoispään kalliorannat ovat maisemallisesti merkittäviä.

22. Honkasaari:
Täyteen rakennettu.

Numerot 23, 24, 26 ovat alueen ulkopuolella.

25. Peltosaaren länsiranta:
Länsirannan pohjoisosat rakentamatta, rannat eivät kovin merkittäviä, salmessa.

27. Liekkiinvuori:
Maisemallisesti merkittävää kalliorantaa, valitettavasti Latakka jo rakennettu.

Kurhonselkä(Alue I)

28. Pienisaari:
Saaren ja mantereen välinen salmi ruo'ottunut. Saari lähinnä lehtomainen. Salmi umpeenkasvun vuoksi maisemallisesti vähämerkityksinen. Ruoikossa ruokokertusta ja silkkiuikkua, pienialaisena ei linnustollisesti merkittävä.

29. Kalliosaaret (Koitsanlahdesta pohjoiseen Haikanniemessä):
Maisemallisesti merkittävä ja tärkeä pesimäsaari kareineen harmaa-, kala- ja selkälökille sekä kalatiiralle. Alueella oleilee myös vesilintuja.

30. Tinkko:
Eteläkärjessä lyhyt hiekkarannan pätkä, joka kasvaa järvikortetta, järvisätkintä ja ärviää.

31. Tinkko:
Itäisimmässä osassa maisemallisesti merkittävä kalliorannan pätkä.

32.-33. Seposta etelään:

Molemmat rannat hyviä hiekkarantoja. Lisäksi aivan eteläkärjessä Tinkon länsipuolella pikkusaari, jossa hiekkarantaa ympärillä. Saari mökitön (ympyröity sinisellä). Alueella vakituisesti kuikkia ja joutsenpari tutkimusjakson aikana.

34. Retkaluodot:

Hyviä lintuluotoja, maisemallisesti merkittäviä kallioluotoja.

35. Lapinsaari:

Torkkelinkasa maisemallisesti merkittävä kalliainen ranta.

36. Lapinsaaren ja mantereen välinen salmi:

Muutamia mökkejä salmessa, erityisesti mantereen puoli maisemallisesti kaunis ja salmelle leimaa antava, kalliainen tuore kangasmetsä. Saaren puoli hyvin alavaa ja pusikkoista (pajua, haapaa, koivua).

37. Peruspohjanlahti:

Tervalahdesta Kivikkoniemeen maisemallisesti erittäin merkittävää kallioista rinnemetsää, rannat lehtoa, keskirinteet lehtomaista tuoretta kangasta ja yläosat tuoretta kangasta. Rannat laskevat jyrkästi.

38. Peruspohjanlahti:

Mustavuori maisemallisesti erittäin merkittävä kallioranta.

39. Lapinsaari, pohjoispää:

Merkityt niemet maisemallisesti merkittäviä kallioniemiä. Lapinsaaren ja mantereen välinen salmi ruo'ottunut lähes umpeen, vain veneväylä keskellä. Salmen ruoikossa saalisteli säännöllisesti ruskosuohaukka, pesää ei löytynyt (ei pesine salmessa). Umpeenkasvun vuoksi maisemallinen merkitys salmella vähäinen.

40. Varteussalmi:

Salmen luodot linnustollisesti ja maisemallisesti tärkeitä. Salmen rannat maisemallisesti merkittäviä.

41. Kokkosaarenlahti-Peruspohjanlahti:

Valtakunnallisesti merkittävä kallioalue, Aittavuori maisemallisesti erittäin merkittävä kalliainen, jyrkkärinteinen ranta. Vastapäinen Valajanniemen kallioranta Kokkosaaren pohjoisrannassa myös maisemallisesti erittäin merkittävä. Eteläpuolella niemeä **valtakunnallisesti merkittävä kallioalue**, Leunanmäki

42. Muskanlahti:

Lahden länsiranta rakennettua tai maatalouskäytössä, itärannassa kaksi hiekkarantaa, joista erityisesti pitempi etelänpuoleinen näyttävä. Hiekan seassa paljon pientä pyöreää kiveä (alle nyrkinkokoista pääasiassa). Rannat kalliisia tai kuivaa kangasmetsää rantaviivasta poistuttaessa.

43. Lehtlahti:

Lahden lounaissivun niemi maisemallisesti merkittävä kallioniemi. Lahden suulla vesilintujen ja lokkien suosima kalliosaari, joka korkeutensa vuoksi on myös maisemallisesti merkittävä.

44. Hiekkapakka:

Sorainen saari, kuivaa kangasmetsää. Sijaintinsa vuoksi maisemallisesti merkittävä.

45. Luukkaanniemi:

Lehtlahden kaakkoisivulla maisemallisesti merkittävä kallioniemen kärki.

46. Pitkäsaari:

Eteläpään länsirannalla kaunis kallioinen ranta, jonka takana nousee jyrkäpuinen rinnelehto. **Valtakunnallisesti uhanalaisia lajeja, Hirvenkello** Kasvillisuudessa myös mm. keväinen linnunherne.

47. Pitkäsaari:

Eteläpään itä- kaakkorantaa, rinnelehto rantakallioineen.. Lehdossa mm. imikkää, näsiä ja keväistä linnunhernettä. Maisemallisesti merkittävä.

48. Pitkäsaari:

Itäranta maisemallisesti erittäin merkittävä jyrkkä, osin kallioinen ranta. Alueella **maakunnallisesti merkittävä. Pajarinlahden rantalehto** (imikkä, näsiä, musta konnanmarja mm.) **Saarenhoikassa** vanha pelloksi raivattu lehto, joka on muuttumassa takaisin lehdoksi, heinän viljelyn loputtua 60-luvulle tultaessa. Useita vaateliaita lehtolajeja ja mielenkiintoisia vanhoja viljelysten rikkaruohoja. Linnuista lehdossa lauloi mm. viitasirkkalintu.

49. Pitkäsaari:

Länsirannalla kivikkoinen kallioranta.

50. Pitkäsaari:

Pohjoispäässä kallioniemi.

Ehronselkä (alue I)

51. Kaunisniemi:

Maisemallisesti merkittävä rantakallio.

52. Selkäluoto:

Vesilintujen ja lokkien lepokivet.

53. Sorsasaari:

Itärannalla kallioranta siirtolohkareineen. Maisemallisesti merkittävä. Saaren eteläkärjessä pieni mökitön luoto.

54. Sorsasaaren ja Mustasaaren välinen salmi:

Pikkusaaret salmessa rakentamattomia, rannat ruoikkoisia, mm. naurulokkiyhdyksunta, kalalokkia ja härkälintu pesivät tällä alueella.

54.1. Mustasaaren ja Ruissaaren välinen salmi:

Rakentamatta karikkoinen ja kivinen. Tärkeä lokkien, tiirujen ja vesilintujen pesimä- ja oleskelualueutta. Linnustollisesti ja maisemallisesti merkittävä. Ruissaaren korkeimman alueen kalliomännikössä pesii nuolihaukkapari*. Kalliomännikkö maisemallisesti merkittävä.

54.2. Mustasaari:
Koillisranta hiekkarantaa.

54.3. Äijönvuori:
Valtakunnallisesti merkittävä kallioalue, Äijönvuori. Niemenkärjen itäranta ja kärjen pikkuluoto maisemallisesti merkittäviä kalliorantoja.

55. Harmaitsaarensalmen eteläpuolella:
Jänissaaren länsipuolella vastaranta kalliainen ranta ja joitakin pieniä kallioluotoja Jänissaaren ja mantereen välissä. Majava oleilee alueella. Luodoilla mm. kalatiirayhdyskunta.

56. Jänissaari:
Itärannassa hiekkaranta ja kallioranta.

57. Harmaitsaarensalmen länsiranta:
maisemallisesti merkittävä kallioniemeke.

58. Oraitsaari:
Eteläranta Ilokalliolta Lypsyrintaan kaunis hiekkaranta (lahnaruoho, järvisätkin, ärviä).

59. Harmaitsaarensalmi:
Oraitsaaren ja mantereen välinen salmi maisemallisesti erittäin merkittävä. Erityisesti mantereen puolella kalliosta rantaa runsaasti. Osa kallioista varsin suuria.

60. Oraitsaari:
Tullisalmen länsiranta maisemallisesti erittäin merkittävää kalliorantaa. Salmesta etelään avautuvalla rannalla kaunis hiekkainen poukama.

61. Oraitsaari:
Itärannalla maisemallisesti merkittävä kallioranta Huvilahden pohjoispuolella.

62. Tullisalmi:
Itärannalla maisemallisesti merkittävä kallioranta.

Haapalahti (Alue I)

63. Lajusenlahden pohjoisranta:
Maisemallisesti merkittävää maatalousmaisemaa rantaniittyineen. Maisemallinen kokonaisuus alkaa Haapalahden lasku-uomasta jatkuen Lajusenlahden pohjoisrantaa ja Paksusalmen molempia rantoja aina Kainniemen itärantaan asti.

64. Laajalahti:
Maisemallisesti merkittävää maatalousmaisemaa, jota korostaa luoteessa kalliainen Halonmäki.

65. Halonryhmä - Kuoppalahti alue:

Maisemallisesti merkittävää maatalousmaisemaa, jota korostaa Halonryhmän ja Kuoppamäen korkeat avokalliot.

Loikonsaaren ympäristö (Alue I)

66. Muikkulahden pohjoisranta:

Maisemallisesti merkittävää maatalousmaisemaa rantaniittyineen.

Itse Muikkulahti on huonossa kunnossa (liettymässä umpeen). Muikkulahti puna- ja tukkasotkien sekä telkkien suosima sulkimialue, lahdella pesii myös mustakurkku-uikku.

67. Muikkulahden suu:

Maisemallisesti merkittävä jokimainen, peltojen ympäröimä reitti, mutta kovin mökitetty jo. Länsiranta avautuu kalliorantana.

68. Somerolahti:

Länsiranta lahden suulta kalliorantaa, lahteen päin mennessä hiekkarantaa.

69. Riihiniemi:

Niemen kärki, ranta avautuu kaakkoon. Erittäin hyvä hiekkaranta.

70. Loikonsaari:

Koilliseen avautuu kaunis hiekkaranta.

71. Röngönsalmi:

Loikonsaaren puoleiset rannat rakentamatta, maisemallisesti merkittävä salmi. Salmen eteläpuolella Loikonkivet.

72. Röngönsaaren koillisranta:

Maisemallisesti merkittävä kallioranta.

73. Kiprinkallio:

Maisemallisesti merkittävä korkea kallioranta.

74. Kurenkallio:

Maisemallisesti merkittävä rantakallio, jossa hiekkaranta.

Murtolahti (Alue I)

75. Riihiniemen itäranta:

Hiekkarantaa (ärviää, järvisätkintä, lahnuohoa)

76. Riihiniemen itäranta. Takana oleva metsä, joka rajoittuu pääosin alueen ulkopuolelle on osittain hakattua **valkoselkätikkametsää**.

Halonaitan kohdalla hiekkarantaa.

77. Halonaitan pohjoispuolella oleva luoto:

Kortekasvuston keskellä mustakurkku-uikku.

78. Murtosaari:

Saaren pohjoiseen ja länteen antavat niemenkärjet maisemallisesti merkittäviä, koska saari Murtolahden ja Murtoniemensalmen suulla. Murtolahdessa puna- ja tukkasotkien sulkimisalue, puolisansataa naurulokkia ja härkälintu pesii lahdella.

Tarvaspohja (alue I)

79. Murtoniemensalmi:

Salmikohta, maisemallisesti tavanomainen (matalarantainen, pensoittunut ja ruoittunut)

80. Tarvassaari:

Pienenpuolenniemi, maisemallisesti tavanomainen. Uhanalaista Jouhivitaa alueella.

81. Tarvaspohja:

Pohjoisrannassa merkittävä hiekkaranta. Rannan hiekka-aines paikoin hienojakoista.

82. Tarvassaari:

Kaakkoisrannassa runsaasti järvikortetta kasvava hiekkaranta pitkälle ruo'ottuneiden rantojen välissä. Alueella on **Jouhivitaa**.

Viitasaari ympäristöineen (Alue I)

83. Viitasaaren luoteispää:

Kivikkoista hiekkarantaa, paikkapaikoin ruo'ottunut.

84. Viitasaaren pohjoisranta:

Hiekkarantaa, kaakkoispäässä kaunis poukama (yhtenäisen rantaviivan katkaisee yksi kesäasunto).

85. Viitasaaren eteläranta:

Kiiperänselälle avautuu hiekkaranta, joka rajoittuu molemmin puolin niemeen. Rantaviiva puskittunut ja ruo'ikko vallannut alaa.

86. Viitasaaren eteläranta:

Niemi maisemallisesti merkittävä, salmen lounaispuolen lahdessa **Jouhivitaa**.

87. Viitasaaren länsiranta:

Hiekkarantainen poukama.

88. Muuttosaari:

Lehtomainen, rannoiltaan ruo'ottunut saari, jonka ruoikossa pesii mm. härkälintuja ja sinisorsia. Saaren välittömässä läheisyydessä lounaispuolella luoto, jolla pesii mm. kalalokkeja, lisäksi luoto tärkeä lepopaikka koskeloille, telkille ja puolisukeltajille. Sijaintinsa puolesta ja yhtenäisenä kokonaisuutena saari ja luoto tulisi jättää rakentamisen ulkopuolelle.

89. Mustasaari:

Keskeltä mäntyä kasvava, rannoilta lehtomainen saari, rannan ruo'ottuneet ja kiviset. Saari rakentamaton, rantakivet suosittuja vesilintujen lepopaikkoja (koskelot, sinisorsa, telkkä, tukkasotka) ja kivillä pesii mm. kalalokki ja kalatiira. Koska lähialueen pienetkin luodot on usein rakennettu, tulisi tämä saari jättää rakentamatta.

90. Akankivi:

Tärkeä lintujen pesimä- ja levähdyspaikka.

91. Pahkahonganiemi-Kiiperänniemi:

Pahkahonganlahti on erittäin kaunis hiekkapoukama. Lahden ja Kiiperänniemen välisellä rannalla jäiden puskema kivipalle.

92. Iso ja Pieni Siikasaari:

Saarten kasvillisuus keskiosista kalliomännikköä tai kuivaa kangasta. Rannat nuorta lehtoa tai lehtomaista kangasta. Rannat ruo'ottuneet. Saarten välinen salmi ja Ison Siikasaaren länsipää tärkeitä vesilintujen ja lokiin ja tiirujen oleskelu- ja pesimäalueita. Saaret muodostavat keskellä selkää yhtenäisen rakentamattoman kokonaisuuden. Linnustollisesti ja maisemallisesti merkittävä kokonaisuus, tulisi jättää rakentamatta.

Haljakanselkä (Alue I)

93. Kotasaarensalmi:

Salmi rannoiltaan matalaa ja mutaista. Rannat voimakkaasti puskituneet ja rantaviivassa kasvaa leveä ruo'ikkovyöhyke. Haljakanselän länsiranta on ollut hyvää hiekkarantaa, mutta nykyisin voimakkaasti ruo'ottunut.

94 ja 95. Koukunniemi, Haljakanselän koillisranta ja Käkiniemi:

Maakunnallisesti merkittävän harjun juurella erittäin merkittävä hiekkaranta.

Kirkkoselkä (Alue I)

96. Maanpääluoto:

Rakentamaton, pieni saari. Tulisi jättää rakennusoikeuden ulkopuolelle.

97. Selkäluoto:

Lintujen levähdyspaikka, lähes kasviton

98. Hiekkapakka:

Alle hehtaarin suuruinen, rakentamaton saari.

99. - 100. Kuikkaluodon ympärillä olevat karit:

Yhdessä Kuikkaluodon kanssa koskeloiden, telkkien, tiirujen ja lokiin levähdysaluetta, Kuikkaluodossa pesivä Kalalokkipari.

101. Iso Kontiosaari:

Koillisranta hiekkarantaa.

102. Iso Kontiosaari:

Länsiranta kortteista hiekkarantaa.

Pieni Kontiosaari: maisemallisesti merkittävä, mökitetty.

103. Kontiosalmi:

Oravanniemen pohjoisranta (Papinniemi. Iso Kontiosaaren eteläranta maisemallisesti merkittävä, lehtoaluetta. Rakentamaton.

104. Pyöriälahti:

Maakunnallisesti merkittävä kosteikko.

Helenansaareen välinen alue maisemallisesti merkittävä. Ruostekivi on huomiota herättävä, suuri ja ruosteinen siirtolohkare vedessä. Vaikka Simpelejärven rannoilla on useampiakin ruosteisia kallioita, Ruostekivi on merkittävä maamerkki ympäristössään. Pyöriälahtea reunustaa leveä rantaniitty, jonka takaa alkaa yhtenäinen peltovyöhyke. Pyöriälahti rantaniittyineen ja peltoineen on merkittävä maisemallinen kokonaisuus. Pyöriälahti on matala, järvikortteen reunustama lahti, jossa pesii lukuisia vaatelaita lintulajeja, mm. mustakurkku-uikku, lapasorsa, heinätavi, härkälintu ja pikkulokki. Runsaaseen linnustoon kuuluu lisäksi mm. naurulokkiyhdyksunta, tukka- ja punasotka, silkkiuikku, haapana, tukkakoskelo, telkkä ja ruokokerttunen. Lahden keskiosissa kasvaa järvisätkintä ja ärviää, reunoilla taajat järviruoko ja osmankäämikasvustot. Alueella esiintyy **Jouhivita**.

Pyöriälahti on linnustollisesti merkittävä.

105. Surmansaari:

Alle hehtaarin suuruinen rakentamaton saari maisemallisesti merkittävällä paikalla.

106. Halkosaari:

Halkosaari ja sen pohjoispuolen saaret alle hehtaarin, rakentamattomia ja maisemallisesti merkittävällä paikalla.

107. Riihilahti-Meijerilahti Vesialue **maakunnallisesti merkittävää kosteikkoa.** Kallioniemi: Kirkkoselän pohjoispäässä. Kasvillisuudeltaan merkittävää lehtoa. **Valtakunnallisesti merkittäviä uhanalaisia lajeja.** Alueella esiintyy **Notkeanäkinruoho, Hentonäkinruoho, Keltahierakka, Jouhivita.**

108. Kaltoniemi:

Kirkkoselän eteläpäässä, maisemallisesti merkittävä kallioniemi.

Lahdenpohja (Alue I)

Latvavesistöaluetta, jossa jaskevia jokia Pieni Vääräjoki ja Suolajoki. Eteläosassa merkittävä kosteikko ja Opotansuo, jolla eläimistön ja kasvuston kannalta arvoa.

ALUE II**Lemmikonselkä (Alue II)**

109. Särkisalmella:

Rautatiesillan ja maantiesillan väliin jäävä alue merkittävä kulttuurimaisema.

110. Mäntylahti:

Maakunnallisesti merkittävää kosteikkoaluetta. Ristisaaren ja mantereen välissä on umpeenkasvamassa oleva salmi, jonka maisema-arvo on nykyisin vähäinen. Rannat taajaa ruo'ikkoa, keskiosat kortetta ulpukkaa, pohja mutainen. Lemmikoniemessä **valtakunnallisesti uhanalaisia lajeja.**

Sokkiiselkä (Alue II)

111. Torokka - Maapäänniemi:

Kyseisellä välillä eteläranta hiekkarantaa, joka kasvaa järvikortteen lisäksi paikoin järviruokoa. Yhtenäinen ranta-alue, jolla on mökki.

112. Ruskialuoto - Ruskiasärkkä:

Rakentamaton, maisemallisesti ja linnustollisesti merkittävä kokonaisuus. Alueella pesii tai oleilee mm. puna- ja tukkasotka, telkkä, kala- ja selkälokki ja härkälintu.

113. Sokkiisaari:

Maakunnallisesti merkittävä kosteikkoalue Siikalahden

pohjoispuolella.. Kallioinen saari, jonka itäranta ruoikkoa ja länsiranta nopeasti syvenevää kallio-rantaa. Sokkiisaari muodostaa Ruskiasärkän ja Ruskialuodon kanssa maisemallisen kokonaisuuden.

114. Jängänsalmi:

Maisemallisesti merkittävä, osin rakennettu kapeikko, jonka rannat avointa hiekkarantaa tai kortteista ja saraa kasvavaa hiekkarantaa. Linnustoon kuuluu mm. härkälintu. Jängänsalmen itäsuulta etelään on hiekkaranta.

Itäinen vesistö (Alue II)

115. Harakkaluodot:

Lokkiluotoja, härkälintu pesivänä

116. Lietteenlahti:

Hiekkarantaa, johon rajoittuu **erittäin merkittävä lehto ja siihen liittyvä valkoselkätikkametsä.**

117. Riutanluoto:

Kalatiirayhdyskunnan pesimäluoto. Riutanluoto on korkean mäen kivikkoisen rannan edustalla. Tämä ranta ja Riuttaluoto muodostavat maisemallisesti merkittävänkokonaisuuden.

118. Kylmäkallioiden edusta:

Kivikkoinen ranta, jossa yksi rantasauna. Metsä lähinnä tuoretta kangasmetsää, rinteen alaosista lehtomaista tuoretta kangasta ja lähellä rantaa lehtoa.

119. Kuosmanvuori:

Kivikkoista rantaa, **merkittävä kallionaluslehto**, jossa kasvaa mm. lehmus, musta konnanmarja, imikkä ja näsiä. Alue kuuluu **valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan**, Alue on tilan 22 puolelta hakattu ja istutettu kuuselle.

120. Karkvaara ja sen ranta-alue

Valtakunnallisesti merkittävä kallioalue, Karkvaara. Ranta-alue on pitkä yhtenäinen kivikkoranta pyöreine rantakivineen. Ranta laskee nopeasti ja kasvaa harvakseltaan ärviää ja järvisätkintä. Mökitön, erämainen rantaviiva, tuore kangasmetsä muuttuu rannassa lehtomaiseksi kankaaksi.

121. Paholahti:

Hiekkarantaa, maisemallisesti merkittävä kokonaisuus **rantaniittyineen**.

122. Paholahdenniemi:

Niemestä länteen hiekkarantaa (seassa pyöreää kiveä).

123. Pyhäniemestä itään:

Merkittävä hiekkaranta (ärviä, järvisätkin, nuottaruoho). Rannasta nousee nuoripuustoinen rinnelehto (kulleroa, mustaa konnanmarjaa, hiirenporrasta, runsaasti pihlajaa ja tervaleppää), jossa lähteitä. Alueella mustapääkerttu. **Rinnelehto** kasvillisuudeltaan merkittävä.

Muukkosenselkä (Alue II)

124. Pyhäniemestä länteen:

Hiekkarantaa, jonka läntinen puolisko jo ruo'ittunut.

125. Uitto:

Umpeen kasvava lahdelma, jossa pesii **joutsen**. Linnustollisesti merkittävä.

126. Nuppuluoto:

Pieni rakentamaton luoto, joka on maisemallisesti merkittävä.

127. Paksuniemi:

Avoin hiekkaranta, jossa kasvaa harvakseltaan ärviää, nuottaruohoa ja järvisätkintä. Rannat puskittuneet.

128. Löppösenniemi:

Maakunnallisesti merkittävä kosteikko. Löppösenniemestä pohjoiseen hiekkarantaa, jossa kasvaa järvikortetta. Hiekkarannan pohjoisosassa myös järviruokoa. Alue on **erittäin merkittävä** linnuston kannalta. Linnustoon kuuluu mm. Ruoko-, rastas- ja rytikerttunen, ruskosuohaukka, kaulushaikara.

Tyrjän alue (Alue II)

129. Mustaniemestä etelään:

Merkittävä hiekkaranta. Ranta vähäkasvinen, eteläosissa jonkin verran järvikortetta. **Kuikka pesii rannalla.** Rannan lähimetsä kuivaa kangasta. Valkoselkätikkametsä.

130. Närenniemi:

Hiekkarantaa, jossa kasvaa harvakseltaan ärviää ja järvisätkintä, pienissä lahdelmissa järvikortekasvustot.

131. Palomäki:

Maisemallisesti merkittävä kallioinen mäenrinne. **Valtakunnallisesti uhanalainen laji, Kalasääski** . Alueella myös majava. Hiekkaranta.

132. Joenniemi:

Maakunnallisesti merkittävä kallioalue **Maisemallisesti merkittävä** kivikkoranta rantakallioineen.

133. Paksuniemi:

Maisemallisesti merkittävä kivikkoranta.

134. Kuoreapajalahti:

Lyhyehkö **hiekkaranta** (järvikorte, järvisätkin, lahnuoho).

135. Vartianiemen itäpuolella:

Kallioranta.

136. Vartianiemi:

Maisemallisesti merkittävä kallioranta. Erityisesti niemen etelärannan venevajan ympäristö ja lähistön kallioniemeke maisemallisesti merkittäviä. Niemi lähinnä haapaa kasvavaa lehtomaista kangasta, maaperä kivikkoista ja kallioista.

137. Vartianiemestä länteen vastarannalla:

Pieni saari lähellä rantaa muodostaa pienmaiseman. (Myös Riihiniemen eteläsivulla pieni luoto).

138. Uniniemenlahden pohjoisranta:

Niemi ja sen edustan saaret muodostavat maisemallisen kokonaisuuden. Alueella pesii kala- ja harmaalokki sekä kalatiroja.

139. Tönönpelto:

Hiekkaranta (järvisätkintä, nuottaruohoa ja järvikortetta) sekä sen edustan pikkuluodot. Valkoselkätikkametsä Tönönpellosta länteen.

140. Kalasaari:

Lehtomainen tuore kangas - lehto. Puusto vanhaa haapaa ja kuusikkoa, puustossa myrskytuhoja. Musta konnanmarja, keväinen linnunherne, paatsama mm. Mökitön, kasvillisuudeltaan **hyvin merkittävä** ja sijaintinsa vuoksi myös **maisemallisesti merkittävä.** Linnustossa mm. mustapääkerttu.

141. Pitkäluoto:

Pitkäluoto kivikkorantoineen ja luotoineen muodostaa Kalasaaren kanssa yhtenäisen maisemallisesti ja linnustollisesti merkittävän kokonaisuuden. Alue on kuikan ja kalasääsken kalastusalueita. Luodoilla ja kareilla pesivät kalatiira, kala- ja harmaalokki.

142. Vesisaari:

Alle hehtaarin kokoinen rakentamaton saari.

143. **Kalasääsken** pesät Siikalahden lähistöllä (ovat osittain aluerajauksen ulkopuolella)

Edellämainitut kohteet ovat kartalla LUONTO- JA YMPÄRISTÖSELVITYS 1:20 000

5**LUONNONYMPÄRISTÖN ERITYISPIIRTEET JA TAVOITTEET****Kartta Luonnonympäristö ja tavoitteet 1:20000****5.1 Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta merkittävät alueet**

Luonnonsuojelun ja ympäristön säilyttämiseksi tulee varata riittävät alueet, joilla voidaan turvata sekä valtakunnallisten ja seudullisten ohjelmien että paikallisten luonnonsuojelukohteiden osoittamat tarpeet. Luonnonsuojelulain perusteella perustettujen sekä seutukaavan suojeluväestöjen sekä muinaismuistolain ja maa-aineslain mukaisten suojeluväestöjen lisäksi suunnittelualueella on joitakin perusselvitystyön yhteydessä kar-
toitettuja suojeltavia alueita.

Perusselvityksissä todetut eläimistön- ja kasviston suojelun kannalta merkittävät alueet, saaret ja luodot tulee osoittaa luonnonsuojelualueiksi ja uutta rakennusoikeutta näille alueille ei tule osoittaa. Muut esim. linnuston kannalta merkittävät pienet saaret ja luodot tulee suojeltua siten, ettei muita toimintoja osoiteta kyseisille alueille.

5.2 Maisemanhoito ja -suojelu

Maisemanhoidon kannalta merkittäviä tekijöitä ovat maa- ja metsätalouden harjoittaminen ja rantarakentaminen.

Metsänkorjuussa tulee noudattaa Metsälakia ja Metsäkeskus Tapion antamia metsänhoitosuosituksia.

Rantarakentamisessa maisemallisesti merkittävillä alueilla on kiinnitettävä erityistä huomiota maisemaan soveltumiseen.

Kulttuurimaisema-alueilla on uudet rakennuspaikat sijoitettava rikkomatta kasvillisuuden reunavyöhykkeitä ja mahdollisuuksien mukaan jo olemassa olevaa rakennuskantaa täydentäen.

Maisemallisesti erittäin merkittävät alueet sijoittuvat pääosin erityisten luonnonarvojen vyöhykkeelle, jolla on omat tavoitteensa luonnonsuojelun ja rakentamisen osalta.

Maisemallisesti erittäin merkittäviltä alueilta pyritään rakennusoikeus siirtämään saman maanomistajan rakentamiseen paremmin soveltuvalla alueella.

Maisemanhoidon suosituksia:

Metsänhoidossa rannan läheisyydessä on otettava huomioon näkyvyys vesistöön. Esim. rinnerannoilla rantaan olisi jätettävä varsin leveä puustovyöhyke.

Kaskikulttuurin merkkien (vanhat koivikot) ja perinteisten laidunmaiden vaaliminen (laidunnaen tai niittäen) tulee ottaa huomioon.

Maisemallisesti keskeiset pellot ja hyvät viljelyalueet tulisi pitää avoimina.

5.3 Vesien suojelu

Yleiskaavan yksi tärkeimmistä tavoitteista on suunnittelualueen veden laadun pysyminen ennallaan jopa parantaminenkin. Pahimpia uhkatekijöitä ovat hajakuormitukset. Keskustaajaman ja kyläkeskuksen jätevedet, suunnittelematon loma-asutus sekä mm. laajat rantaan rajoittuvat viljelysalueet ja maatalouden päästöt kuormittavat vesistöä.

Ympäristön puhtauden saadessa harvinaistumisensa myötä yhä enemmän arvoa on syytä ottaa rantojen käytössä se huomioon. Yhdyskunta- ja hajarakentamisessa on monia keinoja vaikuttaa veden puhtauteen.

Vesistön suojelua voidaan siis turvata mm. rantarakentamisen suunnittelulla, erilaisten elinkeino ym. toimintojen sijoittamisella sekä antamalla suosituksia rantametsien hoitoon, vesakkomyrkkujen käytöstä ranta-alueilla, hakkuista sekä ojituksesta, karjanhoidosta ja lannoituksesta ranta-alueiden läheisyydessä sekä suojavyöhykkeen jättämisestä rantavyöhykkeelle.

5.4 Luonnonsuojelulaki, suojeluohjelmat , seutukaava- ja yleiskaava varaukset

Luonnonsuojelulain, sekä muiden suojeluohjelmien aluerajaukset ja varaukset sekä seutukaavan ja yleiskaavojen suojeluvaraukset tulee ottaa huomioon.

5.5 Luonto- ja ympäristöselvityksen yhteydessä esiintulleet erityis- ja suojelukohteet

Luontoselvitysten pohjalta suunnittelualueelta on rajattu suojeluohjelmien aluevaraukset sekä luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat alueet ja kohteet.

Kohteet voivat olla eläimistön suojelun kannalta merkittäviä, maisemallisesti merkittäviä tai egologiselta kannalta erityisasemassa.

Alueella on myös joitakin yksittäisiä luonnonsuojelukohteita esim.arvokkaat harjut, arvokkaat lehdot, arvokkaat kosteikot sekä arvokkaat maisema-alueet, jotka tulee ottaa huomioon yleiskaavan mitoituksessa ja aluevarauksia suunniteltaessa. Osa kohteista on seutukaavan aluevarauksia, osa ympäristökeskuksen kohteita ja osa yleiskaavan luontoselvityksen kohteita.

SUUNNITTELUALUEELTA ON RAJATTU SEURAAVAT LUONNONSUOJELUN JA MAISEMAN KANNALTA ARVOKKAAT VYÖHYKKEET:

<p>LUONNON- JA MAISEMANSUOJELUN KANNALTA ARVOKKAAT ALUEKOKONAISUUDET JA NIIDEN TAVOITTEET -</p> <p>Kartta 1:20 000 Luonnonympäristö ja tavoitteet</p> <p><u>Alueet I ja II</u></p>
<p>I Luonnonsuojelualueet (SL)</p> <p>*Siikalampi <u>Alue II</u></p>
<p>II Eläimistönsuojelun kannalta merkittävät alueet ja kohteet (uh)</p> <p>Uhanalaisten lajien esiintymisalueet ja kohteet, kohteet esitetty kartalla.</p> <p>*Koitsanlahden alue (Ruskosuohaukka ja Kaulushaikara) <u>Alue I</u></p> <p>*Pitkäsaari (Hirvenkello), <u>Alue I</u></p> <p>*Riihilahden - Lemmikonselän alueella (Priorisoituja kasvidirektiivilajeja) <u>Alue I ja II</u></p> <p>*Siikalahden lähistön kohteet (Kalasääski) <u>Alue II</u></p> <p>Tavoitteena on eläimistön osalta pesintäalueen ja kasvien osalta esiintymisalueen suojelu.</p>
<p>III Erityisten luonnonarvojen vyöhyke (ev)</p> <p>* Rautalahden alue. Valtakunnallinen lintuvesi. Tavoitteena on alueen täydellinen suojelu, <u>Alue II</u></p> <p>* Kirkkoselän linnuston kannalta arvokas saari ryhmä</p>
<p>IV Luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet (s) Alueet I ja II</p> <p>*Luontoselvityksessä esitetyt luontokohteet, kohteet on esitetty kartalla. Tavoitteena on alueen arvojen säilyttäminen ja mahdollinen rakennusoikeus tulee siirtää muille rakentamiseen paremmin soveltuville alueille.</p>
<p>V Maisemansuojelun kannalta arvokkaat aluekokonaisuudet (Sm) Alueet I ja II</p> <p>*Luontoselvityksessä esitetyt maiseman kannalta arvokkaat alueet kuten kapeikot, kallioiset saariryhmät, kohteet on esitetty kartalla. Alueen maisemakuva tulee säilyttää ja rakentamista sekä metsänhoitoa ohjataan siten, ettei maisemakuva oleellisesti muutu. Rakentamattomat pienet saaret tulee jättää rakentamiselta vapaiksi.</p>

**LUONNONSUOJELUN KANNALTA ARVOKKAAT ALUEVARAUKSET JA MUUT ALUEET JA KOHTEET
YHTEENVETO JA TAVOITTEET****Eritelty osa-alueittain : Alue I länsipuoli ja alue II itäpuoli**

Arvokkaat lintuvedet, kosteikot ja arvokkaat harjut, lehdot, kallioalueet sekä muut arvokkaat kohteet

Arvokkaat lehdot (s)

Valtakunnallisesti merkittävät lehdot

*Kuosmanvuori, lehtojensuojeluohjelma 1988./**Alue I**

Maakunnallisesti merkittävät lehdot

* Koitsanlahti./**Alue I**

* Oravanniemi/**Alue I**

* Pitkäsaari/**Alue I**

Muut lehdot

* Kalasaari/**Alue II:**

*Karkvaaran pohjoispuoleisella Paholahdenniemen alueella oleva lehto/**Alue II**

*Lietteenlahti/**Alue II**

*Koukunniemen itärannalla oleva alue/**Alue I**

*Pitkäsaaren eteläosa/**Alue I**

*Tervalahdenmäki Peruspohjanlahdella/**Alue II**

Tavoitteena on ympäristöarvojen säilyttäminen ja suojele

Valkoselkätikan alueet (s)

Valkoselkätikan I luokan alueet

* Siikalahden lännenpuoleisen rannan kohteet/**Alue II**

Muut Tikkametsät

*Riihiniemien kohde/**Alue I**

*Haapalahden kohde/**Alue II**

*Lietteenlahti (Suuriniemi)/**Alue II**

Tavoitteena on alueen suojele s

Arvokkaat kosteikot (s)

Maakunnallisesti merkittävät kosteikot

*Pyöriälahti/ **Alue I**

*Riihilahti-Meijerilahti/ **Alueet I ja II**

*Sokkiisaaren alue/**Alue II**

*Löppösenniemi/ **Alue II**

Alueet ovat luhtaisia ja ruoikkoisia matalavetisiä ranta-alueita, merkittäviä kalaston ja linnuston kannalta.

Tavoitteena on ympäristöarvojen säilyttäminen ja suojele

Arvokkaat kallioalueet (ak)

Valtakunnallisesti merkittävät kallioalueet

*Karkvaara Alue II

*Leunanmäki /Alue I

*Aittavuori/Alue I

*Äijönvuori /Alue I

Maakunnallisesti merkittävät kallioalueet

*Joenniemi/ Alue II

Tavoitteena on Maa-aineslain mukainen alueen suojelu sekä maisemallisten arvojen huomioonottaminen kaavoituksessa.

Arvokkaat harjut (ah)

* Maakunnallisesti arvokkaat harjut

*Koukunniemi, Alue I

*Salmenkangas, Alue I

*Koitsanlahti, Alue I

*Kukkarolahti, Alue I

Tavoitteena on Maa-aineslain mukainen harjujen suojelu sekä maisemallisten arvojen huomioonottaminen kaavoituksessa.

Erityisselvitysalue (Er)

Riihilahti-Lemmikonselekä alue on rajattu erityisselvitysalueeksi. Alue on maakunnallisesti merkittävää kosteikkoa, mutta rajautuu Särkisalmen taajamaan. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon taajaman vaikutus. Alueet I ja II

Rauhoitetut alueet ja kohteet

Tavoitteena on kohteen täydellinen suojelu **SL**

Edellämainitut alueet ovat luonnonsuojelun kannalta merkittäviä ja osalla niistä on myös uhanalaisten lajien vuoksi on erityistä arvoa.

pv Pohjavesialueet

Pohjavesialueet osoitetaan yleiskaavassa pv-alueina. I-luokan pohjavesialueita ovat Aatunkangas ja Lamminkangas/Alue I. III-luokan pohjavesialue on Palanutkangas/Alue II.

Lisäksi luonto- ja ympäristöselvityskartalle on rajattu maisemallisesti merkittävät yksittäiset kohteet ;

Yksittäiset kohteet, kuten maisemallisesti merkittävät ranta-alueet, saaret ja kalliojyrkänteet, jotka tavoitteissa merkitään **am**-alueina., ja alueilla tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei alueen ympäristöä oleellisesti muuteta. Alueella ei kielletä rantarakentamista.

6**RANTARAKENTAMISEN MITOITUS (kartta 1:20 000 Mitoitusnormit)****6.1 Rakennusoikeuden määrittäminen****Kantatilatarkastelu**

Osayleiskaavassa on otettu huomioon v. 1969 mukainen tilajako. Tapauksissa, joissa kantatila on selvästi osoitettavissa, otetaan huomioon rakennusoikeuden käyttö kantatilalla myös ennen vuotta 1969.

Rakennusoikeus määritetään maanomistusyksiköittäin. Maanomistusyksikkö käsittää kaikki samalle omistajalle kuuluvat alueet.

Rakennusoikeuden siirtoa saarista mantereelle tulee edistää neuvottelemalla maanomistajakohtaisesti mahdollisesta siirrosta.

Yli 200 metrin etäisyydellä rantaviivasta sijaitsevat olemassa olevat lomarakennukset eivät vaikuta rakennusoikeuden määrään. Ks. liite 2 Rantayleiskaavan mitoitusperusteita.

Mitoitusrantaviiva

Mitoitusrantaviiva on digitoitu 1:10 000 mittakaavaiselta rekisterikartalta (NKRK) kuvassa olevan mittausmenetelmän mukaisesti, jossa otetaan huomioon esim. vastapäisen rannan etäisyyden vaikutus taikka niemen leveys ja samalla tutkitaan alueen rakennettavuus.

Mitoitusrantaviiva lasketaan siten, että todellisen rantaviivan pituus kerrotaan mitoituskerroimella. Mitoituskerroin koostuu muunnetun rantaviivan kertoimesta sekä rakennettavuuskertoimesta.

Muunnetun rantaviivan kertoimet

Muunnettuun rantaviivaan vaikuttavat vastapäisen rannan etäisyys sekä niemen tai saaren leveys. Muunnetun rantaviivan kertoimet näkyvät liitteenä olevasta kuvasta.

Rakennettavuuskertoimet

(Rakennettavuusluokitus on merkitty Mitoitusvyöhykekartalle 1:20 000)

Ranta-alueet on luokiteltu maastotietokannan sekä perusselvitysten perusteella rakennettavuuden mukaan. Suunnittelualueella on selvästi erityyppisiä rantoja, joiden ominaisuudet rakennettavuuden suhteen eivät ole samanlaiset. Rakennettavuuskerrointa voidaan vielä korjata suunnittelun yhteydessä ja tarkentaa tapauskohtaisesti erityisolosuhteiden mukaisesti, tai mikäli todetaan että olosuhteet eivät täysin kyseistä rakennettavuusluokitusta.

Perusselvitysten mukaiset tyypit ovat:

*rakentamiseen soveltumaton soistunut ranta, rs (soistunut ranta) joilla rakentamista ei voida toteuttaa,
käytetään kerrointa 0,0

***rakentamiseen vaikeasti soveltuva maatuva vesialue rm** (maatuva vesialue, pahasti ruoikoitunut ranta) muunnetaan rakennettavuuskertoimella 0,3

***avoin peltoalue, viljelyyn käytettävä ranta-alue pr** (peltoranta) muunnetaan rakennettavuuskertoimella 0,5

***rakentamiseen vaikeasti soveltuva jyrkkä kallio tai kivikkoranta rk** (kallioranta) muunnetaan rakennettavuuskertoimella 0,6

*Normaalit ranta-alueet ***

Ranta-alueet, jotka ovat rakentamiseen soveltuvia ja joille rantarakentamista pyritään ohjaamaan, käytetään kerrointa 1,0.

*Rakentamiseen hyvin soveltuvat alueet ***

Maastoltaan ja peitteisyydeltään rakentamiseen hyvin soveltuvilla alueilla käytetään kerrointa 1,2.

*** merkityt kohdat ratkaistaan suunnittelutyön yhteydessä.

6.2

MITOITUSVYÖHYKKEET

Mitoitusvyöhykkeet merkitty Mitoitusvyöhykekartalle 1:20000

Suunnittelualueen moni-ilmeisyydestä johtuen alueen rakennusoikeus tulee määrittää eri mitoitussyöhykkeisiin kunkin vyöhykkeen (alueen) olosuhteidensa mukaisesti.

Pääperiaatteena on seuraava: kyläkeskusten alueilla, joilla rakentamista on jo melko paljon, rakentaminen voi olla tiiviimpää ja mitoituskin näin ollen suurempi kuin muilla alueilla. Alueelle sijoittuva rakentaminen tukee alueen palveluja ja alueelle tulee myös keskittää palveluja ja edistää matkailua ja elinkeinoja. Alueella voidaan sijoittaa pysyvää asutusta myös ranta-vyöhykkeelle.

Luonnonsuojelun kannalta arvokkaiden alueiden mitoitussyöhykkeet ja mitoitusluvut perustuvat alueella suoritettuihin luonto- ja maisemaselvityksiin.

6.3

MITOITUSTAVOITTEET

Mitoitusnormit :

(Rp/MR = rakennuspaikkaa mitoitusrantaviivakilometriä kohden)

HUOMI!!

Tässä tekstissä on merkitty mitä osa-alueita vyöhyke koskee, mitoituskartalle on merkitty kummallekin osa-alueelle omat mitoitustaulukot Alue I ja Alue II

1. Keskusta-alue (A) Alue I

Keskustaajaman ja Särkisalmen välinen alue. Alueelle tulee suosia palveluja, matkailua, virkistystä ja pysyvää asumista. Ranta-alueelle ei esitetä mitoitusnormia.

2. Kyläkeskusten alueet (AT) Alueet I ja II ja kyläalueet ja loma-asumisen ja elinkeinotoiminnan alueet (AT-1) Alue I

Kyläkeskusten alueilla ja elinkeinoja tukevilla alueilla voidaan käyttää muita alueita suurempaa mitoitusta rantarakentamiselle. Kyläalueilla AT-1 painotetaan loma-asumista mutta ranta-alueelle on mahdollista toteuttaa myös ympärivuotista asutusta Mitoituksena käytetään 6-7 rp/MR. Alueen mitoitusrantaviivassa otetaan huomioon rakennettavuuskertoimet.

3. Kulttuurimaisema-alueet (km), ja viljelymaisema-alueet (vm) joiden luonne ja maisema-arvot tulee säilyttää Alueet I ja II

Kulttuurimaisemiin liittyvillä ranta-alueilla sekä viljelymaisema-alueilla käytetään tarvittaessa mitoitusta 4,0 rp/MR.

Alueen mitoitusrantaviivassa otetaan huomioon rakennettavuuskertoimet.

4. Erityisten luonnonarvojen vyöhyke (ev) Alueet I ja II

jolle ei luonnonolosuhteidensa vuoksi tule osoittaa uutta rantarakentamista ja alueen rakennusoikeus tulee siirtää pois alueelta.

Tavoitteena edellämainittujen alueiden osalta on alueiden säilyttäminen rakentamiselta vapaina ja ympäristöltään oleellisesti muuttumattomina alueina.

Alueiden mahdolliset rakennusoikeudet tulee siirtää maanomistajan muille rakentamiseen paremmin soveltuville alueille tai merkitä valtion korvattaviksi.

Alueen mitoituksena käytetään 3,5 rp/MR.

5. Luonnon- ja eläimistönsuojelun kannalta merkittävät alueet tai kohteet (s) ja (uh) Alueet I ja II

Alueen luonnonarvot tulee säilyttää ja suojelutavoitteet asettaa alueen ominaisuuksien mukaan. Alueelta pyritään rakennusoikeus siirtämään rakentamiseen paremmin soveltuville alueille.

Alueet ovat luonnonsuojelun kannalta merkittäviä, erillisiä kohteita. Esimerkiksi eläimistön tai kasviston kannalta merkittävät kohteet. Mitoituksena käytetään tarvittavilta osiltaan 3 rp/MR.

6. Maisemallisesti merkittävät aluekokonaisuudet (Sm), Alueet I ja II

Maisemallisesti erityisen merkittäviltä alueilta (Sm) pyritään rakennusoikeus siirtämään rakentamiseen paremmin soveltuville alueille. Mitoituksena käytetään 4rp/MR.

7. Arvokkaat harjualueet (ah) ja arvokkaat kallioalueet (ak), maisemallisesti arvokkaat hiekkarannat (sm/hr), Alueet I ja II

Arvokkailta harju- ja kallio alueilta sekä maisemallisesti arvokkailta hiekkarannoilta pyritään rakennusoikeus siirtämään rakentamiseen paremmin soveltuville alueille. Mitoituksena käytetään 3,5 rp/MR.

8. Arvokkaat pienvesistöalueet /Latvavesistöalueet, Alue I ja Alue II

Arvokkailla pienvesistö/latvavesistöalueilla vesistön ekologian vuoksi käytetään mitoitusta 4,0 rp/MR. Pienvesistöalueet ja latvavesistöalueet tutkitaan suunnittelutyön yhteydessä koskien koko suunnittelualuetta, ainoastaan pohjoisosan latvavesialue(Alue I) on merkitty tavoitteisiin..

Alueen mitoitusrantaaviivassa otetaan huomioon rakennettavuuskertoimet.

9.Saaret Alueet I ja II

Saaristoalueilla alle 1 ha:n saarilla ei ole rakennusoikeutta. Muuten saarten mitoituksena käytetään mitoitusrantaaviivan mukaisia lukuja taikka taulukon 1. mukaisia mitoituslukuja.

1-5 ha:n saarten osalta rakennusoikeus määräytyy joko pinta-alan mukaan tai mitoitusrantaaviivan mukaan. Näiden perusteella lasketuista rakennusoikeuksista valitaan pienempi. Alle 20 ha:n saarilta pyritään rakennusoikeus siirtämään mannerrannoille.

TAULUKKO 1.

Rakennusoikeuden määrittäminen saaren pinta-alan mukaan

	SAAREN PINTA-ALA (ha)					
ha	<1	1-2	2-5	5-10	10-15	15-20
kpl	0	1	2	3/MR	3,5/MR	4/MR

Yli 20 ha:n saarten osalta rakennusoikeus määritetään normaalisti mitoitusrantaaviivan ja mitoitusvyöhykkeen mukaan.

10. Lammet ja pienet järvet Alueet I ja II

1 - 20 ha:n suuruisilla lampi- ja järviolueilla mitoitus tulee olla 3,0 rp/MR

11. Muut ranta-alueet Alueet I ja II

Edellämainittujen alueiden jälkeen jää ranta-alueet, jotka ovat normaaleja ranta-alueita, joille loma-asumista voidaan sijoittaa kohtuullisessa määrin.

Kuitenkin alueen luonnonolosuhteiden ja paikoitellen jo melko runsaan rantarakentamisen vuoksi sekä virkistyskäytön turvaamiseksi rakentamista tulee sijoittaa harkiten. Mitoituksena käytetään 5 rp /MR. Alueen mitoitusrantaaviivassa otetaan huomioon rakennettavuuskertoimet.

12. Muita mitoituserusteita Alueet I ja II

Mikäli jollain alueella rakennusoikeutta sijoitetaan yhteisrantaaisena, lomakylämäisenä rakentamisena, voidaan edellämainituista mitoituserusteista poiketa.

13. Erityiskohteet, AlueII

Riihilahti- Lemmikonselkä -alue on merkitty **Er-** alueena. Alueen mitoituksessa otetaan huomioon sekä luonnonarvot että taajaman vaikutus. Muilta osin mitoituksena käytetään 4,0 rp/MR.

7. YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN SELVITTÄMINEN

Ympäristövaikutuksia tarkastellaan koko suunnittelutyön aikana. Alueelle on tehty ympäristöselvitys, joka ohjaa yleiskaavan tavoitteita. Ympäristöselvityksen mukaiset tärkeät kohteet ja luonnonarvoiltaan merkittävät alueet on tavoitteissa oettu huomioon joko kohdemerkintöinä tai alueellisina rajauksina.

Ympäristöselvitykset ohjaavat myös kyseisten alueden rantarakentamisen mitoitusta ja määrää alueellisilla mitoituskriteereillä.

Alueen rannat on myös luokiteltu rakennettavuudeltaan, jolloin maastoltaan hyvin soveltuvat alueet ja heikosti rakentamiseen soveltuvat alueet on merkitty ja kytketty mitoitettavaan rantaviivaan. Luonnosvaiheessa rakentaminen ohjataan rakentamiseen hyvin soveltuville rannoille ja myös luonnosvaiheessa voidaan arvioida, kuinka kyseisiä tavoitteita on pystytty yleiskaavassa toteuttamaan.

Myös vesistön tilaa arvioidaan suunnittelutyön yhteydessä.

8.OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Työprosessissa on noudatettu avointa suunnittelutapaa ja eri osapuolia on informoitu eri työvaiheissa.

Suunnittelun aikana on pidetty viranomaisiin yhteyttä ja järjestetty viranomaisneuvottelu yleiskaavan perusselvityksistä ja tavoitteista 28.10.1997.

Suunnitteluvaiheen kuulemistilaisuuksia yleiskaavan perusselvityksistä ja tavoitteista sekä mahdollisuudesta esittää omia näkemyksiä ja toivomuksia järjestettiin yleisillä tilaisuuksilla sekä kyläkohtaisilla tilaisuuksilla.

Tilaisuuksia oli seuraavasti: Harjulinnan yleisötilaisuus 31.03.1998

Kyläkierrokset olivat 26.05.1998 Koitsanlahden koululla, 28.05.1998 Kinnarniemen koululla, 2.6. 1998 Kaukolan koululla, 3.6.1998 Jalaslammin koululla Melkoniemessä ja 4.6.1998 Särkisalmen koululla. Lisäksi Siikalahden alueen maanomistajille lähetettiin vielä erillinen Siikalahtea koskeva kartta kommentteja ja toivomuksia varten.

9.PERUSSELVITYKSET JA TAVOITTEET YLEISKAAVAN POHJANA

Simpelejärven alueelta tehdyt rakennetun ympäristön selvitys ja luonnonympäristön selvitys, sekä erillinen luontoselvitys antavat pohjan laadittavalle yleiskaavalle. Erityisesti mitoitustavoitteet ohjaavat rakentamisen määrää, mitoitustavoitteissa on otettu huomioon sekä rakentamiseen hyvin soveltuvat alueet sekä myöskin luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet, joille rakentamista ei tulisi ohjata.

Yleiskaavan tavoitteista on järjestetty viranomaisneuvottelu sekä nähtävilläolo maanomistajille mielipiteen ilmaisemiseksi. Edellämainituista asioista saadut mielipiteet pyritään ottamaan huomioon.

Yleiskaavassa näitä tavoitteita, jotka kunnanhallitus ja -valtuusto hyväksyvät tulee pääosin noudattaa. Tavoitteiden perusteella laaditaan alustava yleiskaavaluonnos, joka asetetaan nähtäville kesällä 1998. Tuolloin yleiskaavaluonnosta pyritään arvioimaan myös asetettujen tavoitteiden pohjalta.

Lappeenrannassa 23.09.1998

MAA JA VESI**Jaakko Pöyry Group**

Lappeenranta

Marjo Wallenius
dipl.ins.Matti Veijovuori
arkkitehti

7

SUUNNITTELUALUEEN RAKENTAMISEN ARVIOINTI

TEOREETTINEN YLEISKAAVAN RAKENTAMISEN ARVIOINTI

Edellämainittujen tavoitteiden pohjalta voidaan tulevaa yleiskaavaa arvioida yhteenvedona ainakin rantarakentamisen suhteen.

KOKO SUUNNITTELUALUEEN NYKYINEN RANTARAKENTAMINEN

PINTA- ALA KM ²	TOD.RV	MIT.RV	LOMARAK KPL	ASUINRAK KPL	RP/TOD RV	RP/ MIT RV
	270 km	n. 140	652	390	1,1	1,6

**TAVOITTEIDEN MUKAINEN RANTARAKENTAMINEN (200 metrin
vyöhykkeellä) KOKO SUUNNITTELU ALUEELLA**

PINTA- ALA KM ²	TODEL- LINEN RV KM	MITOI- TUS- RANTA- VIIVA(- MR)	TEO- REET- TINEN MITOI- TUS RP KPL	TEO- REET- TINEN MITOI- TUS RP/MR	MITOI- TUK- SEN LI- SÄYS(johtuu mm. tila- jaotuk- sesta)	TO- DENNÄ- KÖI- NEN MITOI- TUS RP/MR	TODEN NÄKÖI- NEN MITOI- TUS RP/KM ²

TAVOITTEIDEN MUKAINEN RANTARAKENTAMINEN OSA-ALUEITTAIN

PINTA- ALA KM ²	TODEL- LINEN RV KM	MITOI- TUS- RANTA- VIIVA(- MR)	TEO- REETTI NEN MITOI- TUS RP KPL	TEO- REETTI NEN MITOI- TUS RP/MR	MITOI- TUKSE N LI- SÄYS(johtuu mm. tila- jaotuk- sesta)	TODEN NÄKÖI- NEN MITOI- TUS RP/MR	TODEN NÄKÖI- NEN MITOI- TUS RP/KM ²
OSA- ALUE I							

OSA- ALUE II							
OSA- ALUE III							
YHTEE NSÄ							

8 EKOLOGINEN TARKASTELU JA TEOREETTINEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Simpelejärven vesistön tila ja veden laatu

Alueen ekologinen merkitys

Luonnontilaa uhkaavat tekijät

Ympäristövaikutusten arviointi

Rakentamisen ja suojelun yhteensovittaminen

Simpelejärven alueella on selvästi rantarakentamisen keskittymiä ja toisaalta alueita, joilla rakentamista ei ole juuri lainkaan. Yleiskaavallisella suunnittelulla tulee pyrkiä siihen, että rakentamiselta vapaita aluekokonaisuuksia jää alueelle edelleen ja lomarakentaminen painotetaan siihen sopiville kyläasutusta palveleville ja tukeville alueille, jolloin vapaita elintilaa jää eläimistölle ja kasvustolle.

9 YHTEENVETO

Suotuisat luonnonolot ovat synnyttäneet Parikkalaan useita merkittäviä kulttuuriympäristöjä. Alueelta löytyy niin kartanokulttuuria, vanhoja talonpoikaiskyliä kuin vuosisadan alun huvila-asutustakin. Kulttuuriympäristö on yhdessä monimuotoisen luonnonympäristön kanssa merkittävä osa Parikkalan identiteettiä. Oikein hyödynnettynä se voi olla merkittävä voimavara kilpailussa matkailijoista ja loma-asukkaista.